

2009./1.évfolyam/3.szám

A tartalomból:

- Vívás Pannonhalmán
- Rendes prefektusok - Interjú Félix atyával
- Történelmi csúcs
- Zöldülő Qpac
- Hic fuit - Kukorelli István

Pannonhal—

Tartalom

02 Tartalomjegyzék

Maradunk - Változunk

03 Ausculta

Hallgasd meg...

04 Vívás Qpacon

05 Szívósan keresni az Úrral való találkozást

TUDOK-konferencia Pannonhalmán

06 Történelmi csúcs

07 Egy jó koncert

08 Cultura Nostra

09 A Bencés Diákszövetség hírei

10 Fejlődési pályán

11 Rendes prefektusok - interjú

Félix atyával

13 Qpac - Diákoldalak

16 Civilizált prefektusok - interjú

Csertán Károllyal

18 Pannonhalmi Ösztöndíj Program

19 Egy igazán szemét ügy a gimnáziumban

20 Világot lát(t)unk

22 Hic fuit - interjú Kukorelli Istvánnal

24 Karácsfalvi kapcsolat

25 Flóris-kupa

Akikre büszkék vagyunk

26 Ballagás '09

Maradunk

Helló Kanadából!

Ha Pannonhalmán maradtam volna, az idén lenne az ötvenedik érettségi találkozásunk – ha lennének ilyen találkozók. Nem tudom, hogy vannak-e, de ha igen, érdekelné, mert 1956 októberében láttam utoljára osztálytársaimat.

Azóta csak egyszer voltam látogatóban, minden előkészítés nélkül 1990-ben, és akkor sikerült röviden elbeszélgetnem volt kedvenc

tanárossal, Jámbor Mikével, de ő akkor már a szociális otthonban lakott, és így korlátozott volt az elbeszélgetésünk.

Üdvözlettel,

Ozsgyányi András

Kedves Szerkesztőség!

Nagy örömmel kaptam kézhez az új kiadványt! Jóleső érzés volt olvasni mindkét példányt! A hangulata visszaadja azt az érzést, amely mindig előt, ha az Alma Materre gondolok! Köszönöm, hogy számon tartanak! Tisztelettel és üdvözlettel:

Hritz István Ph'95

Őszinte öröm töltött el, amikor

kezembe vettem az Alapítvány lapját.

Aurél atya osztályában 1962-ben érettségiztünk. Összetartozásunk mind a mai napig tart. Évente találkozunk egy-egy kellemes hétvégén.

Kötődésünk és összetartozásunk

erősítő: sok évvel ezelőtt megérezve

Változunk

a '90-es évek nehézségeit, pénzalapot hoztunk létre. Évenkénti beszámolóra kötelezett 3 fős kuratórium (Dörnyei Gábor, Tölgyesi Béla, Szabó Lajos) segíti a pénz korrekt felhasználását. Segítettük és segítjük a nehéz helyzetbe került osztálytársaink életét, sorsuk javítását.

Szomorú és sajnálatos halálesetkor hozzájárulunk elhunyt osztálytársaink temetési költségeihez, lehetőség szerint részt veszünk azon.

Szabó Lajos Ph '62

Tisztelt Diáktársak, kedves Barátaink! Nagyon felemelő és inspiráló olvasni visszajelzéseiteket, amelyeket újra és újra szeretettel köszönünk. Izgalmas egy kicsit belelátni abba, hogyan igyekeztek óvni és ápolni azokat a kapcsolatokat, amelyek az évek múlásával nemcsak a barátságok vonalán, hanem az egymásért érzett egyre mélyülő felelősségtudat mentén is fejlődnek.

Miközben írjuk ezeket a sorokat, nevetések, vidám ének hangja szűrődik be hozzánk a Jeges-terem terasza felől, a diákok tanévbúcsúztató grillpartijáról. A kapcsolatok, barátságok biztosan szövődnek a qpaci diákok népes táborában. Összefonódik múlt, jelen, jövő... Elmerengünk: egyszer ők is beszámolnak majd a Pannonhal-MA hasábjain az érettségi utáni évekről!

a szerkesztők

Pannonhalmi Bencés Gimnázium Alapítvány

pannonhal-ma@osb.hu

9090 Pannonhalma, Vár 1. Tel: 06-96-570-140

Felelős kiadó: Hardi Titusz OSB igazgató

Szerkesztette: Bajnóczi Gábor, Csertán Károly, László Zoltán, Polgári István

A fotókat készítette: Barcza István, Fenyvesi Tamás (13-14. oldal),

Radics Ottó, Kovács Adorján, Kovács Loránt, Sural, Török Péter

Grafikai terv: Schmal Károly

Készült a győri Arrabona Print Nyomdában 3900 példányban

Pannonhalma, 2009

Ausculda

Jézus Krisztus Istene nem kívül van a világ szenvedésén, ő magába fogadja és meggyógyítja azt olyan ajándékként, amelyből a világ új élete fakad.

Isten Jézus Krisztusban jelen van a szenvedőben, együtt szenved az emberrel, és átadja neki a szeretetből felajánlott szenvedés értékét. Isten sajátjává tette a halált, hogy a világ sajátjává tegye az életet. Ő az az emberekkel közösséget vállaló Isten, aki a szenvedőben és a szenvedővel kiált, és közbelép érdekében keresztyével, amikor az elnémul a gyötrelmek közepette. Ő az az Isten, aki értelmet ad a világ szenvedésének, mert felvette és megváltotta azt, és ez az értelem a szeretet. Tehetetlen, megkötözött szeretet ez, és mégis ez a tulajdonképpeni kiengesztelő erő: a gyűlölet következményeinek elszenvetésével szünteti meg a gyűlöletet. A kereszthalál valószínűleg tehát a halál halála, mert a szégyen fáján az Isten Fia átadta magát a halálnak, hogy nekünk életet adjon.

A kiengeszteléssel, megbékéléssel kapcsolatban itt nem pusztán szavakról van szó, hanem életről és halálról, szeretetről és bűnről, meghalásról és feltámadásról. És ha ez több, mint fogalmak láncolata, akkor lehetséges, hogy legalább utalásszerűen megmutassuk, mindennek mi a középpontja és értelme. Kell, hogy legyen legalább pár lépésnyi járható út, amely közelebb vezet a titokhoz.

Az első keresztények, nagypéntek megrettent menekülői – a Húsvét bátor tanúivá váltak, akik készek életüket is adni Annak szeretetéért, aki meghalt, de akit ők „az Élőnek”, az Élet Urának vallanak. Néhány nő és néhány férfi találkozott a Feltámadottal. A húsvéti találkozások során mindig a Feltámadott a kezdeményező, Ő az, aki megjelenik. Isten cselekedete áll a középpontban. Élőnek mutatja meg magát Az, aki a halál foglya volt.

A második helyen fokozatos felismerési folyamatot látunk a tanítványok részéről, amely végül elvezeti őket oda, hogy a kegyelemben és a szabadságban örömmel vallják meg: „Ő az Ur!” A Krisztussal való találkozás, amely megváltoztatja az életet, a beleegyezés ingyenességében és a hit ráhagyatkozásának kockázatában teljesedik be.

Végül a találkozásból születik a küldetés. A tanítványok élete megváltozott: az Élő Krisztus bátor és hűséges tanú, a jó hír apostolai lettek, részesültek a találkozás átalakító élményében. A Feltámadott utolérte őket, és megváltoztatta létüket. A tanítványok kis csoportja, akiket Jézus magáénak választott ki, és mindvégig megőrzött, Pünkösdkor megkapta a Lélek ajándékát. Ettől kezdve ők nemcsak látnak, hanem örülnek, nemcsak új életre kelnek, hanem küldetést is kapnak. Maga a Lélek lesz a birtokuk, és ugyanúgy küldetnek, ahogyan Jézust az Atya küldte.

A Húsvét és a Lélek kiáradása tehát nem egy távoli esemény halott emlékezete, hanem a Feltámadott Krisztus ajándéka ma is, hogy megújítsa a világot, és annak az embernek az életét, aki szabad és felnőtt hittel a szív alázatos bátorságában befogadja azt.

Életünk

Opaci vívás – nagy bencés elődök nyomán

A Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban három évvel ezelőtt indult újra a vívás, egy volt győri bencés diák, Stánitz Attila vezetésével. Három évvel ezelőtt meglehetősen szerény körülmények jellemezték a „vívósakkört”: egy tanteremben, kölcsönkapott és használt felszereléssel, a helyszűke miatt alkalmanként két csoportban, heti kétszer vívtunk – ám annál nagyobb lelkesedéssel: húsz-huszonöt diák kezdett ismerkedni a vívással.

Három évvel ezelőtt *újra* indult a vívás Pannonhalmán – a régebbi múltból csak négy mozzanatot emelek ki, amelyek jelzik, hogy ez a sportág milyen előkelő múltra tekint vissza a bencés gimnáziumok történetében. Az évkönyvek tanúsága szerint a pápai gimnáziumban az 1930-as években rendszeres vívásoktatás folyt. Az esztergomi bencés gimnázium növendéke volt annak 1948-as feloszlatásáig az olimpiai- és világbajnok kardvívó, *Pézsza Tibor*. A budapesti Bencés Gimnáziumban ismerkedett meg a vívással a harmincöt éves koráig rendszeresen vívó *Szennay András* főapát úr. Végül, ha valaki a pannonhalmi gimnázium „mínusz egyes” szintjén a tornaterem felé halad, biztosan felfigyel az 1962-ben érettségizett B osztály tablójára, amelyen az egyik diák vívófelszerelésben látható.

Három évvel ezelőtt elsődleges célkitűzésként azt fogalmaztuk meg, hogy a pannonhalmi diákokkal megszerettessük a sportágat, és ezen keresztül kialakítsuk bennük a mozgás szeretetét és igényét. Az állóképességi gyakorlatok mellett nagy hangsúlyt fektettünk a játékos gyakorlatokra, amelyek az egész testet megmozgatják, így szinte észrevétlenül tudjuk fejleszteni fizikumukat, s erre épül rá a vívó lábmunka, valamint a törrel végzett gyakorlatok. A vívás sajátos jellegénél fogva megszólíthatja azokat a diákokat, akik nem szívesen vesznek részt csapatsportokban, vagy nem tartják magukat elég ügyesnek ezekben. Minthogy egyéni sport, mindenki önmagához mérten fejlődik, itt nincs „ügyetlen” diák. Az elmúlt három év azt mutatja, hogy a mozgás és a sportág szeretetén túl kifejezetten tehetséges vívóink vannak, akikkel jövőre már versenyeken indulhatunk, esetleg edzőtáborban vehetünk részt. A lelkesedés pedig töretlen: jelenleg is húsz-huszonöt diákunk vesz részt az edzéseken, sőt a jelentkezők nagy száma miatt év elején kénytelenek voltunk numerus clausust alkalmazni, s az edzésen való részvételt csak kilencedik osztálytól lehetővé tenni.

Az elmúlt időben – amennyiben lehetőségeink engedték – igyekeztünk továbbfejleszteni felszerelésünket és az edzés körülményeit is. Heti kétszer tartunk edzést a gimnázium tornatermében, a PBT Hungary Kft. támogatásával pedig előbb négy, röviddel ezelőtt pedig újabb három teljes felszerelést szereztünk be. Jelenlegi tervünk ugyancsak felszerelésünk fejlesztése: álmunk egy találatjelző beszerzése, valamint a hozzá kapcsolódó infrastruktúra kialakítása.

Látván vívó diákjaink elköteleződését és lelkesedését, az együttműködés lehetőségeit kerestük a győri Szabadidő és Vívó Egyesülettel. *Tállai László* edzővel és kollégáival jelenleg azon dolgozunk, miként tarthatunk a pannonhalmi és győri vívókkal közös edzéseket Pannonhalmán illetve Győrben.

Iskolánk célkitűzéseinek és alapelveinek megfelelően diákjaink a sportolásért, így a vívásért sem fizetnek külön hozzájárulást, sőt a gimnázium úgy döntött, hogy a felszerelést is az iskola biztosítja a vívók számára. Ily módon különösen is rászorulunk volt diákjaink és a vívást pártoló barátaink támogatására, hogy e nagy bencés múltra visszatekintő sportot mind több diákunk megismerhesse, jó körülmények között gyakorolhassa, majd pedig tehetségét versenyeken is próbára tehesse.

Életünk

Szívósan keresni az Úrral való találkozást...

A gimnázium tanárainak szervezett húsvéti lelkigyakorlat meghívott vezetője Blankenstein Miklós esztergomi lelkész volt. A lelkigyakorlat közös felkészülés a húsvétra, megállás és elidőzés önmagunkban, a lélek ünnepre hangolása. Az elmélkedés középpontjában az ember és az Isten közti beszédforma, az ima állt. Az ima mindig szavakká válik, mondatok formáját ölti, de sohasem lehet csak szó és mondat. Az ima érvényességét és erejét éppen az fenyegeti leginkább, hogy rutinszerűen felmondott beszédgyakorlattá válik, ha pusztán szavak és mondatok üres sorozataként szólal meg. Az érvényes és a nyelvből mindig kilépő ima Blankenstein Miklós szép szavaival az Úrral való találkozás szívós keresése, s mint ilyen az imát mondó terét és idejét követeli magának. Az imamondás és az ima háttérében annak a meggyőződésnek kell állni, hogy Istennek van javaslata az életre, s ez a meggyőződés azt a bizalmat sarjastja, hogy Isten javaslata és programja nekem és értem szól. Az ima ezért mindig személyes ismerkedés, új nekilendülés, az Isten életjavaslatára irányuló vágy újrafogalmazása. Az Úrral való beszélgetés négy regisztere alkotja az ima szövetét. Az ima elsősorban a lelkiismeret vizsgálata kell, hogy legyen. Ennek középpontjában a „sajnálom” gondolatköre áll. Ezt az

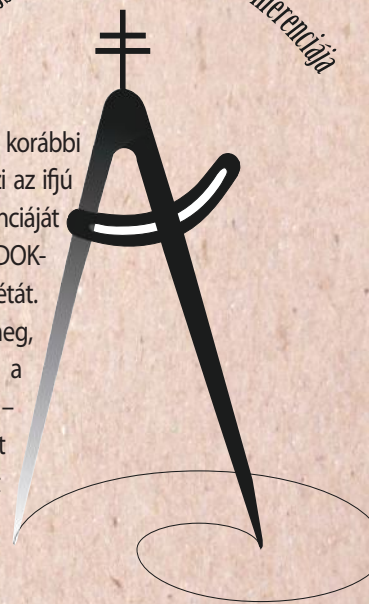
oly gyakran nehezen kimondható szót a legnehezebb Isten számára kimondani: Sajnálom! Az ima köszönetmondás is. A Köszönöm! akkor is mondható és mondandó, ha eszköztelen voltunk miatt sokszor vereségre és szomorúságra vagyunk ítélve. A Köszönöm mondása így annak az erőnek is hangot ad, amely nem engedi, hogy a Gonosz a félelemmel eltöltsön bennünket. Az ima személyességében fontos a kérdés, s fontos ennek formája, tartalma, regisztere. Az imában a kérdés bizalomná válik, ami annyit jelent, hogy a problémát mintegy rábizzuk Istenre, mert megbízunk problémamegoldó képességében. A bizalom tehát olyan ráhagyatkozás, amelynek jegyében a jövőre még a problémák idején is derűsen tudunk tekinteni. Imánk szemlélődéssel és dicsőítéssel zárul. Az ima, mint a hitünket megszólaltató beszéd, az Istennel való „összebútorozás” aktuusa, olyan berendezkedés, praxis, ami segítséget nyújt mindennapi valóságunk ezernyi problémájának elviselésében és kezelésében. Blankenstein Miklós mély gondolatisággal társult, közvetlen, barátságos bölcsessége és hite a lelkigyakorlat végére képes volt a lélek ablakait tisztább fénybe állítani.

Komlóvics Zoltán

TUDOK-konferencia Pannonhalmán

A tudományos kutatómunkát végző középiskolás diákokat, tudományos diákköreiket, mentoraikat és korábbi kutató diákokat összefogó Kutató Diákok Országos Szövetsége (KutDiák) közel egy évtizede szervezi az ifjú magyar kutatók legjelentősebb hazai seregszemléjét, a Tudományos Diákkörök Országos Konferenciáját (TUDOK). Iskolánk örömmel fogadta a szervezők felkérését, hogy legyen házigazdája a 2009. évi IX. TUDOK-nak. Ennek jegyében vettem át gimnáziumunkat képviselve elmúlt év tavaszán Gödöllőn a stafétát. A 2009. április 3-án és 4-én megrendezett konferenciát több hónapos szervezőmunka előzte meg, melyet Barcza István igazgatóhelyettes úr és jómagam bonyolítottunk le. Miután véget értek a csütörtöki rövidített órák, s a diákság legnagyobb része hazarepült a hosszú húsvéti szünetre, 30 fiú – 7-től egészen a 12. évfolyamig – önként vállalta a segítők szerepét, hisz 300 vendéget vártunk. Együtt készítettük elő a szekciók, a regisztráció és a büfék helyszíneit, majd pedig mindenki saját feladatot kapott: forgalomirányító, regisztrációs, kísérő, büfés, ebédlői felügyelő stb. A legnagyobb felelősség az informatikusok vállát nyomta, akik az egyes szekciókban ülve az előadásanyagok zökkenőmentes levetítéséért feleltek, és egy-egy előadó sajátos technikai kívánságát is teljesíteniük kellett. Mindkét nap kilenc szekcióban folytak az előadások: 160 kutató diák részéről összesen 123 olyan tudományterületeken végzett kutatások érdekes eredményeit hallgathattuk meg, mint pl. biokémia, nyelvészet, zoológia, sejtbiológia, történelem, környezetbarát műszaki

Tudományos Diákkörök IX. Országos Konferenciája

2009 — Pannonhalma

Életünk

megoldások, pszichológia vagy szociológia. Nagy öröm volt számomra, hogy jóllehet, saját diákunk versenyzőként nem vett részt a konferencián, de segítők be-be ültek egy-egy előadásra, s azokról nagyon pozitívan nyilatkoztak – talán ez meghozza a kedvet az őszi regionális fordulón való induláshoz.

A megmérettetések okozta feszültség levezetésére négy fakultatív programot kínáltunk fel vendégeinknek: idegenvezetést az apátságban, Lukács atya orgonakonzertjét, a Dénesi Tamás tanár úr vezette levéltári látogatást és mozit.

A záróünnepségen a nagy-, első- és különdíjakat Asztrik főapát úr, Titusz atya és a KutDiák képviselői adták át (a díjazottak felvételi pluszpontban is részesülnek).

Köszönjük a résztvevő kollégáinknak, akik a szekciókban a házigazda és zsűritag szerepét töltötték be, köszönjük a segítséget tanárműködésnek, akik önkéntes felajánlásaikkal és jelenlétükkel segítették a büfék működtetését, és köszönjük segítő diákjainknak és a takarító személyzetnek felelősségteljes munkájukat.

Sztulik Balázs

Történelmi csúcs

Mint minden tanévben, idén is megrendezésre került az Országos Történelmi Tanulmányi Verseny a 7-8. évfolyamosok számára. Ez egy háromfordulós verseny olyan diákok részére, akik kihívást éreznek arra, hogy a történelem egy, a versenybizottság által kijelölt korszakában előzetesen elmélyedve több ezer diák között megmérettessék magukat. Idén iskolánk négy diákja indult, közülük ketten (Lampért Dávid és Szabó Máté a 8. a-ból) továbbjutottak a megyei fordulóra, Szabó Máté pedig a megyei fordulón elért eredménye alapján meghívást kapott az országos döntőre is, amelyet végül szenzációs teljesítményt nyújtva megnyert. Az idei tanévben Az ókori Róma története volt a kijelölt korszak, a felkészüléshez a versenybizottság által kijelölt könyvek jelentették az alapot.

A verseny első, iskolai fordulójában egy tesztet kellett a versenyzőknek kitölteniük, a második, megyei fordulón a teszt mellett már esszét is kellett írniuk. A harmadik, utolsó megmérettetés az országos döntő volt, amelyet idén Szombathelyen rendeztek meg egy kétnapos verseny formájában. Itt egy írásbeli (teszt és esszé), és két szóbeli fordulón kellett a 29 döntőbe jutott versenyzőnek számot adnia tudásáról. A szóbeli forduló egyébként az ilyen jellegű versenyektől eltérően nyilvánosak voltak, a versenyzők és a

felkészítő tanárok is bent lehettek a teremben.

Máté az országos döntőn nagyon magabiztos és kiegyensúlyozott versenyzéssel kápráztatta el a versenybizottságot (írásbeli: 89/95, 1. szóbeli: 59/60, 2. szóbeli: 27/30, összesített eredmény: 173/185), a bizottság elnöke pedig külön kiemelte Máté első szóbeli forduló teljesítményét, amelynek során a római királyság történetéről tartott izgalmas előadást. Diákunknak az a körülmény is nagy előnyére vált, hogy az elmúlt több mint másfél év során az iskolai latin nyelvoktatás keretében egyfajta latinos műveltségre tett szert, és az ott szerzett ismereteit a versenyen nagyon jól tudta kamatoztatni. A bizottság széles mosollyal, no és persze magas pontszámokkal nyugtázta a Máté által a római királyokról ill. a római istenekről elmondott hexametereket, a témához kapcsolódó, előadásaiba beleszórt szentenciákat, mondákat. Természetesen a zsűrinek nem volt azért egyszerű dolga, a többi versenyző előadásait is meghallgatva biztos állíthatom: mindenki alapos és biztos tudással érkezett a döntőre, a szóbeli feleletek igazán méltóak voltak egy országos döntő színvonalához. Néha az volt az érzésem, mintha nem is 13-14 éveseket hallanék. Leginkább az emelt szintű történelem érettségi feleletek színvonalához tudnám mérni az itt elhangzott előadásokat.

Életünk

Szabó Máté ezzel a szép eredménnyel természetesen nemcsak magának, hanem iskolájának is dicsőséget szerzett, az eredmény kihirdetése után alig tudtuk fogadni a zsűritagok, a felkészítő tanárok, a versenyzők és szülők elismerő gratulációit. Egy-egy ilyen, diákjaink által elért kiemelkedő eredmény az iskolánk számára is „jó reklám”, a verseny folyamán többször is kellett a gimnáziumunk és a felvétellel kapcsolatos tudnivalók iránt érdeklődő szülők, ill. tanárok kérdéseire válaszolnom. Végezetül az újság lapjain keresztül is gratulálok Szabó Máténak az országos döntőn elért 1. helyezéshöz! Szép volt Máté!

Schilde René

Egy jó koncert

Olykor zavarba ejtő a kérdés: zenélsz valamit? Játssz valamely hangszeren? Éppúgy a kérdező számára, hiszen nem mindig könnyű témában maradni, ha nem egy felcsillanó szempár felel rá, hanem a lehangolt válasz: sajnos ez kimaradt az életemből. Talán nem kell ilyen könnyen lemondanunk arról, hogy némiképp közelebb kerülhessünk a zenéléshez.

Pannonhalmán zenét tanulni. Órákat venni, délutánonként, esténként gyakorolni. Darabokat megtanulni, örülni egy-egy jól sikerült, zenével töltött órának. Egészen különös színnel árnyalja az ott töltött éveket. Az érdeklődési horizont szélesítése,

minőségi szabadidős tevékenység: mind találó leírások, de ennél is többről van szó. Párhuzamos út, amely nem helyettesíti, inkább sajátos módon átszövi az egész életünket végigkísérő intellektuális fejlődést. Komolyan venni a zenét, mint fejleszthető készséget, munkát és kikapcsolódást, ez nemcsak élményt nyújt, hanem új árnyalattal egészíti ki a tanulásról alkotott, sokszor száraznak tűnő fogalmunkat.

Végzős évünkben, 2006 tavaszán rendeztük meg első alkalommal az Egy Jó Koncert hangversenyt, ahol zenélni szeretők – a zenét, mint személyiségfejlesztő, sokszor fáradságot igénylő tevékenységet sajátjának tekintő – diákok és tanárok műsorszámait hallhattuk. Visszahívtunk korábban végzett diáktársakat is, s ez máig a rendezvény meghatározó vonása. A felkészülésbe fektetett időnek, a zenetanárok segítségének, Tamás atya, a tanári kar és a diákság nyitottságának köszönhetően családias hangulatú, mégis komolyan vehető előadást sikerült szervezni. Sokan kértek a felvételt megörökítő lemezekből is.

Azóta negyedik éve hívja az érdeklődőket az iskola folyosóin elhelyezett violinkulcsos plakát. Minden évben egyre többen vagyunk, egyre többen kíváncsiak kicsikre-nagyokra, akik csendesen, de a tanulás mellett kitartóan zenélnék végig éveket, akár hat-hét éves koruk óta. Népzene-től jazz előadásig, musicaléneklésen át zongorás négykezesig változatos, és a szó nemes értelmében szórakoztató darabokat hallhattunk.

Fellépőként a legmeghatározóbb élményem az a bizalommal teli nyitottság, amellyel a minket már nem ismerő diákok, de éppúgy volt tanáraink, velünk érkezett vendégeink néztek ránk az elcsöndesedett teremben, várva, hogy megszólaljon az első akkord.

Remélem, hogy sok évig él tovább ez a hagyomány, és egyre szélesebb kört tudunk megszólítani, mind fellépők, mind hallgatóság terén. Köszönöm mindazoknak, akiktől figyelmük, nyitottságuk által sokat kaphattunk. Úgy vélem, a zenélés – minden formájában és különböző szintjein egyaránt – érték az életünkben. Ezt az értéket próbálja közelebb hozni, s így valóban: ez Egy jó koncert!

Szulyovszky Dávid (Ph'06)

Életünk

Cultura Nostra, megújulás a megosztott Magyarországon

Az eddigi, újságunkban megjelent versenyekkel szemben itt iskolánk soha nem ért el kiváló eredményt. Sőt, indulni is csak egyszer indult, de akkor is visszaléptettük a csapatot: túl jó eredményt ért el. Ugyanis ez az a verseny, amelyet mi szervezünk: „A Rákóczi Szövetség és a Pannonhalmi Főapátság évről évre meghirdeti Cultura Nostra címmel történelmi versenyét”.

Egy jó történelmi verseny receptje (szerintünk):

- Végy egy jó címet a versenynek: Cultura Nostra Történelmi Vetélkedő, amit Főapát úrnak köszönhetünk!
- Végy egy jó témát: Magyarország történetének egy-egy fejezete (Árpádkor, Reformkor, Dualizmus, stb.)!
- Kiváló kollégákat: Dénesi Tamás, aki megálmodta, létrehozta és 2005-ig szervezte a versenyt; Csonka István, aki a feladatokat készíti; Polgári István és Rábai László, akik a háttérrel biztosítják; jelen sorok írója csak belekeveredett...
- Keress egy-két mecénást: Herendi Porcelánmanufaktúra, Bábolnai Nemzeti Ménesbirtok!
- És együttműködő partnert: Rákóczi Szövetség; közvetlen munkatársunk Csáky Csongor!
- Készíts saját honlapot a versenynek: culturanostra.bences.hu!
- Írjál pályázatot, majd éld túl a velejáró adminisztrációs papírtengert!
- Fogalmazd meg, miért tekinted értékesnek a versenyt: „A vetélkedő küldetése a magyar fiatalság összetartozás-tudatának megerősítése és a magyar történelem egy-egy fontos fejezetére vonatkozó ismeretek elmélyítése. A két szervező intézmény egyetértése alapján a vetélkedő a Kárpát-medence egész területéről szólítja meg a középiskolákat.”
- Találd ki a lefolyását: „A versenyre háromfős csapatok jelentkezhetnek. Az első forduló feladatlapjait az interneten elpostázzuk, és visszaküldése után kiértékeljük. A második forduló írásbeli feladatsorát a Kárpát-medence különböző városaiban készítik el a résztvevők. A döntőre a legjobb teljesítményt elért 10 csapatot hívjuk meg. A döntőbe került csapatokat és tanáraikat egy immár hagyományossá vált nyári jutalomúton is vendégül látjuk. Ez egyben művelődési és szórakozási lehetőség is a résztvevőknek. A pannonthalmi tartózkodást (Főkönyvtár, Levéltár, győri városnézés, orgonahangverseny) Bábolnán, Tihanyban és Herenden eltöltött napok egészítenek ki.”
- Rendezd meg a döntőt a legkiválóbb helyek egyikén: Pannonhalma, Győr, Tihany!
- És a hab a tetején: „A Cultura Nostra történelmi vetélkedő döntője nem csupán a csapatok versenyéről szól. A döntő kötetlen légkörét a diákok felkészültsége és a feladatok sokszínűsége garantálja, színvonalát az egyetemi tanárokból álló zsűri biztosítja.”
- Majd a jutalomút utolsó napján dőlj hátra, és élvezd, ahogy minden terv szerint haladt, legnagyobb meglepetésedre és meglepetésedre.!

Bajnóczi Gábor

Sajtóhír:

„A Pannonhalmi Főapátság és a Rákóczi Szövetség az idén nyolcadik alkalommal hirdette meg Cultura Nostra címmel történelmi versenyét, amelynek döntőjére 2009. április 4-én került sor a Tihanyi Apátságban. A vetélkedő több mint 250 csapatot mozgató meg a decemberi első és a februári második fordulóban.

A vetélkedő témája: Megújulási törekvések a megosztott Magyarországon. Magyarország művelődéstörténete 1526-1635 között. A verseny szóbeli döntőjének zsűrije: R. Várkonyi Ágnes akadémikus, Molnár Antal docens és Borián Elréd OSB tanár.

A díjátadó ünnepségén részt vett Várszegi Asztrik püspök, pannonthalmi főapát és Halzl József, a Rákóczi Szövetség elnöke. A vendégeket Korzenszky Richárd perjel köszöntötte.

A verseny döntőjének helyezettjei a következő csapatok voltak:

1. Selye János Gimnázium, Révkomárom
2. Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma, Pécs
3. Türr István Gimnázium és Kollégium, Pápa”

(Magyar Kurír, 2009. április 6.)

A Bencés Diákszövetség hírei

BDSZ - Családi nap a **BALATIN** fölött a **TICHON** nevű helyen

„hozz egy pulcsit is”

9.30-10 között	érkezés; a Tihanyi belső tó partján létesített Bázison letesszük a kocsikat; korábban érkezőknek biztosabban jut hely a DOTTO-n, amellyel a hajóállomásra megyünk.
10.30-kor	hajókirándulás; zászlószentelés, a hely szellemének megidézése; a hajón pogácsa, borkóstoló, „hey-hó”, stb.
13.30-kor	zarándokmenet az Apátságához – elől a zászló; kettő és fél! km; kalóriák pótlása a batyuból
15.00-kor	könyörgés a magyarságért az Apátság előtti téren; (ökumenikus imádság, könyörgések, és egy-egy szál (fehér) szegfűt helyezünk el I. Andrásh király sírján)
majd	irány a Bázis (A Dottóra vízhólyag felmutatásával fel lehet ülni...)
ahol:	már hangol a zenekar; mi ellenőrizük a bográcsokat, illetve ami benne van - fűszerezés. gyermekeknek: ruhapróba a sátorban
és aztán:	estebéd (tányért, kanalat hozzá, mosogatás kenyérbéllel...)
ezután:	népzenei előadás és tánc
és végezetül:	kompletórium (19:45)

Részvétel: előzetes regisztráció alapján (helyfoglalás a hajóra!!!) a www.bencesdiak.hu honlapon
részvételi költséghozzájárulás: 3.000,- Ft/család valamint: egy (két) használt, de jó gyermekruha, amelyről szívesen lemondasz.

Segítsd finanszírozni a programot: Bischof Péter (e-mail: bischof@invitel.hu 88/406-670, este: 88/401-366 vagy 20/9353-239)
Várom - akár osztályközösségek - jelentkezését az alábbi tisztségekre: forgalomirányító, öltöztető, főszakács, főköstölő, ételosztó, főborász, italfelelős, zászlóvivő, előénekes, regisztráció, egyéb kellékes (hangosítás, színpadtechnika)

Szponzorokat is keresünk:

- bor, üdítőital, szürkemarha, kenyér, stb. természetben is megajánlható...

Befogadás

Fiúk!

15-20 éve mi is, iskolánk is örömmel fogadták a nyugatról érkező támogatásokat. Emeljük föl szívünket, és tekintetünket fordítsuk a határon túli két középiskola, azok tanulói irányába. A két iskola, amellyel Bencés Gimnáziumunk testvériskolai kapcsolatot ápol a csíkszeredai Segítő Mária Római Katolikus Teológiai Líceum (Erdély) és a karácsfalvi Sztójka Sándor Görög Katolikus Líceum (Kárpátalja).

Diákszövetségünk azt a (merész?) ajánlatot tette, hogy nyaranta 6-6 jutalmazandó diákot (16-18 évesek, fiúk-lányok) egy hétre itthon, Magyarországon, egy volt bencés diák befogadja, vendégül látja. Időpontok, amelyekre már az idei évtől várjuk a diák-társak nagylelkű jelentkezését: június 22-29. és július 13-20.

Ha a kezdeményezést inkább anyagiakkal tudod támogatni, kérjük befizetésedet/utalásodat a Diákszövetségünk számlaszámára. (10403356-33500155-00000000 – K&H Bank; közlemény: „befogadás”) Az anyagi támogatás lehetőséget teremt az utazási költségek vállalására, illetve a befogadó családok költségeihez való hozzájárulásra.

Szándéknyilatkozatodat kérjük MOST (legkésőbb június 18-ig) juttasd el hozzám!

Németh László főtitkár (e-mail: nemethl@e-factory.hu, tel: 1/801-91-60, este: 20/925-55-22)

Fejlődési pályán

Bencés Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium

Örömmel írom, hogy iskolánk szeptembertől három új tagintézménnyel bővül. A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Kollégium az elmúlt években egyre nehezebb helyzetbe került a kormányzati megszorító intézkedések, a hat napos oktatás, valamint a hét napos kollégium működtetésének magas költségei miatt. Az iskola sajátos hagyományai, oktatási-nevelési gyakorlata semmilyen állami finanszírozási rendszerbe nem férnek bele. Sok más egyházi intézményhez hasonlóan régóta gondolkodunk az iskola bővítésén, hiszen a na-gyobb iskola fajlagos működési költségei alacsonyabbak. A műemléki környezet miatt ez helyben nem valósítható meg. Gimnáziumunk az elmúlt évtizedekben kialakult nyomvonalon halad tovább: országos beiskolázású, diákotthonos fiúiskola marad, ahol a nevelés-oktatás folyamatát a kollégiumnak köszönhetően a hét 168 órájára tervezzük, számtalan fakultációs, választható programmal. A délelőtti iskolai oktatást követően délután és este nyílik lehetőség a különböző szakkörökön, műhelyeken, zeneoktatásban, sportban való részvételre.

A bővítés gondolata találkozott a felismeréssel: az Egyház missziós küldetése mindannyiunk felelőssége. Miskolcon gimnáziumi és szakképző osztályokat, Szegeden esti gimnáziumot és szakképző osztályokat, Budapesten kis létszámú szakképzést indítunk. Miskolcon és Szegeden kifejezetten hátrányos helyzetű környezetben indulnak osztályaink. Az épületek mindenhol bérlemények lesznek, sikerült korábban is oktatási célra használt épületek találunk. Nem építünk bencés rendházakat az iskolák mellé, nincs arra lehetőségünk, hogy a 70 évvel ezelőtti bencés iskolahálózatot a régi formában indítsuk újra. Az új tagintézmények indítása viszont lehetővé teszi számunkra azt, hogy olyan helyeken, ahol eddig a katolikus egyház, katolikus iskola ismeretlen volt, most megjelenjen, és Jézus szavának engedelmeskedve részt vegyünk a nagy küldetésben: „tegyetek tanítványommá minden népet!” Eszközként ehhez az oktatás által kínált lehetőséget ragadjuk meg. Az egyházi iskolák a magyar közoktatásnak csupán 4%-át teszik ki. Ezek többsége elit képzést nyújt, a legjobbakat célozza meg. Mi az új tagintézmények indításával küldetést vállalunk: az egyház missziós küldetésében veszünk részt. Iskolalelkészek, világi hitoktatók és szociális munkások segítségével a hátrányos helyzetű csoportok között is meg akarunk jelenni az Evangélium örömhírével. A székhely és az új tagintézmények között olyan iskolai, tanári, kulturális és szociális hálózat jöhet létre, amely komoly együttműködést és innovációt tesz lehetővé (pl. osztálykirándulások, tanári karok együttműködése, szociális munka stb.).

A szakképzés a tagintézményekben több szinten indul, és változatos lesz. Lesznek egyszerűbbek, például számítógép-szerelő, karbantartó képzés, de lesznek felső szintű, a Budapesti Corvinus Egyetemmel kötött megállapodás alapján indított képzéseink is, mint az intézményi kommunikátor-, idegennyelvi kommunikátor- vagy sajtótechnikus-képzés. A Wekerle Sándor Üzleti Főiskolával kötött megállapodás alapján a következő képzések indulhatnak: kereskedelmi szakmenedzser, nemzetközi szállítmányozási és logisztikai szakügyintéző, logisztikai műszaki menedzserasszisztens, pénzügyi szakügyintéző és számviteli szakügyintéző. Akik sikeresen elvégzik e képzéseinket, államilag elismert, az Országos Képzési Jegyzékben szereplő, OKJ-s bizonyítványt kapnak. A szakképzésben való részvételünk azt is jelenti, hogy a szakképzési hozzájárulást most már tudjuk fogadni. Iskolánk neve többször változott 1939-es indítása óta. Az anyakönyvekben és a törzslapokon a következő neveket találtam:

1. Pannonhalmi Gróf Ciano Galeazzo és Costanzo Gimnázium, 1939 – 1943.
2. Pannonhalmi Olasz Gimnázium. Nem hivatalos, de sokáig használt rövid név.
3. Pannonhalmi Szent Benedek-rendi Kat. Gimnázium, 1943 – 1948.
4. Pannonhalmi Szent Benedek-rendi Katolikus Dante Gimnázium, 1947 – 48.
5. Pannonhalmi róm. kat. általános iskola, 1946 – 1948.
6. Pannonhalmi Állami Gimnázium, 1948 – 1949. (Az iskola létszáma ebben a tanévben összesen 61 tanuló volt.)
7. Pannonhalmi Állami Általános Gimnázium, 1949 – 50.
8. Pannonhalmi Szent Benedek-rendi Katolikus Általános Gimnázium, 1950 – 1963.
9. Pannonhalmi Bencés Gimnázium, 1963 – 1972.
10. Bencés Gimnázium, 1972 – 2002.
11. Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Kollégium, 2002 – 2009.

Iskolánk új neve szeptember elsejétől: Bencés Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium.

Rendes prefektusok

Interjú Félix atyával

Kedves Félix Atya! Hány évig voltál tanár, hány évig prefektus?

Most lesz 50 éve, hogy elkezdtem tanítani. 1959-től 1966-ig Győrött, 1966 őszén kerültem át Pannonhalmára. Egészen 1981-ig osztályfőnök voltam, de az utolsó osztályomnak, amelyik 1981-ben érettségizett, csak egy évig voltam prefektusa. Utána lettem gazdaságis. Azelőtt az összes osztályomnak tanítottam matematikát és fizikát. Hat osztályom volt összesen, kettő Győrött, négy Pannonhalmán. De 1981 után is még minden évben tanítottam, egy osztályt kaptam, mint matematikatanár. Fizikát már nem vállaltam, mert arra már nem volt időm.

Legendák vesznek körül. Visszatekintve milyen ez a hat osztály, amelyet végigkísértél?

Túlnyomó részt, hála Istennek, nagyon rendesek. Mindegyikkel megvan a kapcsolatunk, hangsúlyozom túlnyomó részt. Van, sajnos, egy-kettő aki elcsúszott, de a legtöbb nagyon szép házasságban él. Viszonylag sok gyerek van, van ahol 8-9. Most már egy csomónál unoka is van. És hát elég sok gyerek és unoka már végzett is Győrött vagy Pannonhalmán.

Te hogy élted meg ezeket a váltásokat? Az egyik osztály után jött a másik...

Én már a második osztályomnál azt kezdtem, hogy mielőtt odakerültek volna, már azon a nyáron végiglátogattam őket. Ez nagyon jó hatással volt, mert amikor jöttek, már ismertem őket, a családi körülményeiket, s ők is ismertek engem. Egyéb-ként a pannonhalmi második osztályom az egyetlen, ahol a kezdeti 40 le is érettségizett. Két ilyen osztály van tudtommal, az Ottmárnak volt egy, meg ez a pannonhalmi második osztályom, amelyik 1974-ben érettségizett.

Hogy fért bele Neked egy nyárba, hogy az egész osztályt végiglátogasd?

Győrött nem csak az osztályt, hanem az összes internistát végiglátogattam, s utána minden évben a végzeteket is. 1960-61 nyarán kerékpárral mentem, úgyhogy több ezer kilométert kerékpároztam, naponta úgy 80-100-at. 1962 késő tavaszán kaptam egy Pannónia motorkerékpárt. Akkoriban odajárt Mindszenty bíboros úr unokaöccsének a fia. Az ő édesanyja írta, hogy írjak a férjének, akinek az unokaöccse nyugatra menekült, ő majd szerez motort. S kaptam egy Pannóniát háromszáz intencióért. Utána egészen 1970-ig ezzel jártam. Ekkor édesapámtól kaptam egy Fiat 500-ast. Szóval így jártam. A Pannóniának egy érdekessége: én a Természetbarát Szövetségnek is tagja voltam, ennek keretében szerveztem a gyerekeket, mert nem volt cserkészlet. A gyerekekkel teljesítettem a Kék Túrát, a Kerékpáros Körtúrát. És kiírtak egy motoros körtúrát is. Ennek az 1. számú jelvénye az enyém, én teljesítettem először a Motoros Körtúrát a Természetbarát Szövetségben.

Úgy hallottam, hogy a csónaktúrák kezdetén is jelen voltál. Hogyan indult ez a csónaktúrázás a bencéseknel?

A budapesti gimnáziumnak volt egy cserkész csónakháza, a budai oldalon a Margitszigettel szemben. Csizmadia Gergely tanár úr az államosításkor megmentett két őrsi csónakot. Az egyiket a Sión fölhozta, és az édesapám villájában volt ez a csónak. Rögtön az első nyáron, 1960-ban kezdtük az első túrát. Ekkor még csak egy ilyen csónak volt, ezt átvittük Alsó-Bélatelepre. Elindultam reggel gyerekekkel kerékpárral Győrből, estére Siófokon voltunk. Itt édesapámék villájának a kertjében táboroztunk, ha nem volt senki, magában a villában. Másnap átmertünk Alsó-Bélatelepre. Otthagytuk a kerékpárt, beültünk a csónakba, s öt nap alatt körüljártuk a Balatont. Csak tízen lehettünk, mert tízszemélyes volt a csónak. A nyolcadik nap Alsó-Bélatelepről Alsóörsig megkerültük a Balatont kerékpárral, s utána a kilencedik napon Alsóörsről Győrbe. Másnap reggel indultam a következő csoporttal. Első évben három ilyen csoportot tudtunk csinálni. A másik csónak felkerült Győrbe, s Zénó atya hozta rendbe. 1962-ben elindult ez a győri csónak a Szigetköz megkerülésére. Föl a kis Dunán Rajkáig, Rajkán zsilipnél át a nagy Dunára, s Gönyűtől vissza. A másik őrsit is felvittük, s 1964-ben már két csónakkal mentünk. 1965-ben és 1966-ban is megcsináltuk még ezt, de akkor tönkrementek. 1968-ban elmentem Legányi főpap úrhoz, aki nagyon mellettem volt, 1968-ban ő adott engedélyt, s kis anyagi segítséget is, így újra megcsináltam ezt a túrát, s a kerékpártúrát is. Ez volt a csónakkal az utolsó túra, mert tönkrementek. Az 1940-es években épültek. 1972-ben vagy 1973-ban a piaristáktól megkaptam a keneknek a sablonját, amit Parti János olimpiai bajnokunk csinált a családjának. Tólos Zoltán tanár úr egy időben edzője volt a Partinak, akinek Budaörsön volt egy kis műhelye. Elmentünk oda, s ő még mondta, hogy javítsunk rajta. Evezőkkel együtt megcsináltuk, s ettől kezdve kenekkel túráztunk. Ha jól emlékszem, 1979-ben csináltuk meg az úgynevezett nagy kört: Duna-Sió-Zala-Rába. Ez 700 km-es út. Ezt összesen hatszor jártam végig a gyerekekkel, a Szigetköz megkerülését pedig tizenkétszer.

A prefektusi munkában mit tartottál fontosnak, mire figyeltél különösen?

A gyerekeknek azt mondtam, hogy én nem matematika-, fizikatanár, nem osztályfőnök, nem prefektus, hanem lelkiatya vagyok. És ez volt mindig a leglényegesebb, hogy lelkiekig igyekezzek. De emellett a lelkiekhez hozzátartozik a keresztyén ember egyik fontos kötelessége, az úgynevezett állapotbeli kötelesség teljesítése. „Ez most nektek a tanulás” – mondtam a gyerekeknek. Ezt is komolyan vettem. A prefektusi munkában is felhasználtam a külön korrepetálási segítséget matematikából és fizikából. Most nem akarok dicsekedni, de a 33 évi tanári munkám alatt egyetlen gyermeket sem buktattam meg. Mindenki szépen átment. Az alapvető dolgokat sikerült, ha kellett korrepetálással, megtanítani nekik.

Győrött nagyon-nagyon szerettem lenni, s a győri kezdetnek az volt a legnagyobb öröme számomra, hogy én rögtön az úgynevezett félinternátusban dolgozhattam. Akkor már harmincan bent laktak az iskolában, a többiek kint laktak, azoknak mi szereztünk lakást, ők egész estig bent voltak. Az volt az én módszerem, hogy amelyik gyerek hozzám került, mindegyikkel rögtön egy félórát-órát végigbeszélgettem – őszintén, mindenről. Győrben kezdetben az volt a helyzet, hogy a gyerekek szombaton fogták magukat, és szaladtak a karmelitákhoz gyónni. Utána szépen megbeszéltük, úgyhogy attól kezdve a győri gimnáziumból körülbelül az egyharmada (120 gyerek körül) rendszeresen hozzám jött gyónni szombaton délután és vasárnap mise alatt. Úgyhogy ez volt a legnagyobb öröm, hogy egész őszinték tudtunk lenni. Pannonhalmán egy kicsit más volt a helyzet – itt ugye osztályrendszer van –, de itt is a saját osztályom több mint a felének lelki atyja is voltam. Ezt tartottam a legfontosabbnak.

Mi volt a legnehezebb a tanári években?

Nehézséget én nem tudok mondani. Nehézség... Az egyik az volt, hogy amikor beindítottam a Jedlik Ányos szakkört 1965-ben, s azzal megkezdtem a Kék Túrát, 1966-ban áthelyeztek Pannonhalmára. Mivel a Kék Túra 900 km hosszú, ezt 3 nyárra osztottuk, s egy nyáron 300 km-t gyalogoltunk. 1967 nyarára is megszerveztem a gyerekekkel, s akkor jött az ukász, hogy mivel Lövey Félix már nem a győri gimnázium

tanára, nem szervezhet túrát. Így aztán a gyerekek egy része tanár nélkül elment. Épp a napokban volt itt közülük az egyik. A harmadikat aztán már csak egyedül csináltam meg. Ez volt egy ilyen fájdalom.

Az utolsó kérdésem következik, Félix atya. Mit üzensz a mostani fiatal prefektusoknak?

Én csak azt tudom üzeni, hogy a gyerekeket szeressék, mert ez a legfontosabb, a gyerekeket szeretni kell. A problémáikat igyekezzenek megoldani. Most két hete volt itt a Győri Természetbarát Szövetségtől egy volt diákunk. Hoztak oklevelet, hogy a Győri Természetbarát Szövetségnek mennyit segítettem, és azt mondták, hogy sajnos Győrben nincs semmi ilyen mozgás, túrázás. Én ezt ajánlom: merjenek túrázni a gyerekekkel. Bár most más egy kicsit a helyzet, külföldre járnak a fiatalok, de ezek a túrák más élményt adnak a gyerekeknek. Egyrészt az, hogy egymást segítik. S befejezésül egy dolgot elmesélek: a pannonhalmi harmadik osztályomat másodikra kellett átvennem. Nyüzsgő hangyaboly volt nagy elmentétekkel. Két tábor, szinte gyűlölték egymást. Egész évem ráment, nem tudtam szinte semmit sem tenni. Egymás ellen beszéltek. Harmadikban elvittem csónaktúrára őket, és a két vezér eljött.

Ott annyira jól összebarátkoztak, hogy utána nagyon jó közösség vált az osztályból.

**Kedves Félix Atya! Köszönjük szépen!
A Jóisten megáldjon!**

Diákoldalak

Válogatás a qpaci diákújság, a Pannonhalmi Zsemlé cikkeiből

Vagyunk

Létezésünk ténye kétségtelen. Hogy mire használhatjuk fel? Egész életünk a környezetünk formálásából és a körülöttünk élők befolyásolásából áll. Minden egyes ember életcélja az emberiség valamilyen segítése, előmozdítása kellenne, hogy legyen. Nekünk mindig ott kell megtennünk a tőlünk telhetőt, ahol vagyunk.

Jelen esetben ez a hely az iskola és a családuk. Iskolánk hírnevének további ápolása javarészt rajtunk múlik: azon, amiket otthon cselekszünk Bencés Gimnáziumos pólóban, és azon, hogy külföldi és belföldi programjainkon hogyan mutatjuk be magunkat és a magyarságot. Családi feladataink közé tartozik az engedelmesség, a harmonikus családi élet ápolása. Ezt sem hanyagolhatjuk el arra hivatkozva, hogy időnk java részében itt tartózkodunk. Mégiscsak ők segítenek minket mindenben, többek közt abban is, hogy itt lehetünk.

Befolyásolni másokat és befolyásolni hagyni magunkat: ez az életünk. Mégis mindegyikünknek ki kell jelölnie azt a saját célt, amit el szeretne érni: egyéni, családi, országos, világi... Bármilyen lehet, a lényeg az, hogy ezzel másokat is szolgáljunk, hiszen ha valaki hasznára vagyunk, már nem volt felesleges élnünk. Arról, hogy mi élünk, hogy mi vagyunk, nem az tanúskodik, hogy milyen ügyesen tudunk vegetálni. Életünkéről tetteink beszélnek! Ne féljünk hát cselekedni, tetteinkben társakat keresni, mert ez garantálja életünk értelmét!

Még itt vagyunk Pannonhalmán. Végzőseink már kevesebb ideig, mint mi, így ők lesznek közülünk az első, akik kikerülnek az Életbe. És miért pont így együtt és Pannonhalmán vagyunk? Nem tudja senki, csak a Jóisten. Tekintsük vissza nem térről lehetőségnek! Használjuk ki azt az időt, amíg itt vagyunk, hiszen minden lehetőség elmúlik, amit elszalasztunk, és ugyanaz már biztosan nem tér vissza sohasem.

Diák sokféle lehet, de pannonhalmi annál kevesebb. Tegyük azért érte, amíg itt lehetünk, hogy iskola után bárhol a világban büszkén mondhassuk: igen, mi ilyenek vagyunk!

Dávid János

A fizikaóra gyümölcsei

Az iskolán kívül is ismert fizikatanárunk nemcsak arról híres, hogy engedékeny az osztályzásban, hanem arról is, hogy mindig akadnak tanítványai, akik rosszul sikerült dolgozatukban különféle módszerekkel próbálják tanárukat jobb kedvre deríteni, hogy jobb osztályzatot kaphassanak cserébe. Az egyik ilyen ősi módszer a költői tehetség megvillantása, így a „szintfelmérő tükröcskék” között mindig találhatunk egy-két, verset tartalmazó példányt is. Antal atya felajánlásából most két ilyen, jól sikerült verset közlünk gyűjteményéből. Hogy aztán hány pluszpontot értek...

Antal atyához

Itt van újra ez a rettegett nap,
Próbálok írni, hisz üres a lap.
Gyakoroltam sokat, kb. 2 hetet,
De orcám most sajnos mégsem nevet.
Nehéz ez a doga, de remélem,
a 35 százalékot elérem.

Feszültség, kondenzátor, kapacitás?
Ez az álmom, hát mi más?!
Térerősség, potenciál, fluxus?
Ezt megtanulni nem túl nagy luxus.

Szeretnék én újra elégséges lenni,
De tudom, kell is ezért valamit tenni.
Tennék is, lássa meg e dogában,
Hogy tanul az ember is bukásban!

Boldog névnapot, Antal atya!

A magányhoz

Hideg az este, fú a szél. Zúzmara fedi e tájat.
Egy lány jár-kel a havon magányban, szomorúságban.
Sírva lépdél, könnyezve, megbotol az éjben,
Farkas vonyít, bagoly huhogva száll az égben.

Teste vonaglik, múlik, arany haja kócolva vagyon,
A könny patakokban folyik, majd megfagy a talajon.
Villám cikáz, harson (?) fény ébred a tájon,
Alak tűnik fel a zordon vadvilágban.

Egy angyal lép elő szép, ezüstös csillagfény ruhában.
Gyere lányom, megyünk – szól csengő, víg hangjában
Édes anyám ne gyötörj! – kéri keserves kínjában
Hagyj engemet, ne kínozz! – esdekli imában.

Itt az idő, mennünk kell. A halál vár, leányom.
Nincs más út, bár kín de jó – elég e földi átok.
Nem lesz több magány, se bú, se kín, se gyötrelem,
Kérlek, fogd meg kezem, szorítsd jól s jöjj velem.

Egyszer minden szív megtörik, minden lélek megszakad.
A test sem bírja a lelket: kimúlik, a vég megfogán.
Újabb lelket vitt magával a fénylő sötétség,
Újabb lélek lép zokogva egy boldogabb reményért.

*Antal atya! Ezt én írtam, ez egy szomorú vers. Remélem Antal atya jószívű,
s bőkezűen pontoz, (nemcsak a fizikatudásomra) hisz szeretném elérni az
elégségest. Zs*

Civilizált prefektusok

**Sokak számára idegenül csenghet a civil prefektusság „intézménye”, hiszen egy évtizede sincs annak, hogy a bencések mellett megjelentek a civil nevelőtanárok. Rovatunk olyan embereket mutat be, akik világiként vállalkoztak a teljes embert kívánó nevelői munkára. A prefektusi kar egyik leg-
régebben szolgáló tanárával, Csértán Károllyal Varga Mátyás OSB készített interjút.**

Idén nyáron nyolcadik évedet zárod tanárként és prefektusként a pannonhalmi gimnáziumban. Kétszer négy év és két osztály áll mögötted; második kisfiatok, aki jövőre iskolába megy, már itt született. Mit jelent számodra Pannonhalma? Elsősorban az iskolát, az apátságot, a Hunyadi utcai tanári ház lakóközösségét, baráti kapcsolatokat?

Pannonhalma az otthonunk... Túlságosan sok mindent jelent ahhoz, hogy könnyen tudjak válaszolni a kérdésekre. Mindazt jelenti, amit felsoroltál, de hozzá tartozik az is, hogy magam is pannonhalmi diák voltam, és utána tíz éven át segédkeztem a katekézisben a Bencés Tanulmányi Házban. Sőt, még korábban kellene kezdenem, hiszen édesapám is Pannonhalmán érettségizett, és valójában kisgyerekként az ő élményein, ragaszkodásán keresztül találkoztam először az apátsággal. Gyerekkoromban évente egy-kétszer autóbába ültette a családot, és Zalaegerszegről eljöttünk Pannonhalmára Norbert atyához. Abból, amiről a felnőttek beszélgettek, nem nagyon értettem semmit, de ezek az utak valahogy mindig családi ünnepé váltak, és tízévesen már teljesen egyértelmű volt számomra, hogy magam is pannonhalmi diák leszek. Négy éve pedig Jutka, a feleségem is a gimnáziumban tanít... Szóval leginkább történetként tudnám elmondani, hogy mit jelent számomra Pannonhalma.

Ha mégis megpróbálom pontokba szedni: először is a bencés lelkiséget és az apátság közelségét jelenti: egy számomra hiteles keresztény élet kézzelfogható közelségét. Aztán nehezen tudnék elképzelni helyet, amelyik a pannonhalmi iskolánál jobb pedagógiai feltételeket biztosít és több értelmes feladatot kínál egy olyan ember számára, aki tanítani szeret, és gyerekek kísé-
sét a hivatásának érzi. Végül emberi kapcsolatokat jelent ez a hely. Saját tanáraitam, akiknek most munkatársa vagyok, régi barátságokat fordultatos történetekkel, fiatal kollégákat, és persze az újabb és újabb tanítványokat.

Akárhogya is van, mégis prefektusnak jöttél Pannonhalmára. Miben látod „civilként” ennek a munkának a lényegét? Mennyiben más, ha egy osztálynak nem szerzetes a prefektusa?

A prefektusság lényegét a közösségépítésben és a diákoknak adott személyes figyelemben látom, függetlenül attól, hogy bencés vagy civil-e a prefektus... Ez persze több lehetetlen elemet is magában foglal, hiszen harminc-harmincöt gyerekre folyamatosan figyelni nagyon nehéz feladat. Azután a civilekkel szemben jóval távolságtartóbbak a gyerekek, mint az atyákkal szemben. A civil prefektusnak alighanem nehezebb elnyernie diákjai bizalmát. Ráadásul, ha az osztálynak civil prefektusa van, akkor óhatatlanul két prefektusuk van. Ez azt is jelenti, hogy két emberhez kell igazodniuk, ami már önmagában is nehéz helyzet, ráadásul azzal jár, hogy a diákok ösztönösen kipróbálják, kijátszható-e a két felnőtt egymás ellen. Ugyanakkor, ha a két prefektus valóban együtt dolgozik, rendszeresen kommunikálnak egymással, beszélgetnek a gyerekekről, és nem csak a feladataikat, hanem a nehézségeiket meg az élményeiket is megosztják, akkor az ő kapcsolatuk hatékony minta lehet az osztály számára.

Örvendesz, hogy továbbra is van elegendő jelentkező az iskolába, ugyanakkor az is látszik, hogy nagyon sokféle környezetből, sokféle elképzeléssel érkeznek a gyerekek. Te szíved szerint kinek ajánlanád ezt a gimnáziumot? Min múlik az, hogy valaki itt jól érzi-e magát?

Mindenképpen azoknak ajánlanám, akik szívesen jönnek, és szívesen maradnak. Aki valamilyen okból kényszernek érzi a pannonhalmi diákoskodást, azt ritkán sikerül meggyőznünk arról, hogy nem is lehetne jobb helyen, mint itt. Azután azok a gyerekek tudják jól érezni magukat nálunk, akiket a szüleik valóban elengednek, és ezért nem érzik, hogy fájdalmat okoztak az otthoniaknak azzal, hogy magukra hagyták őket.

Szinte minden jelentkezőnk erős iskolát keres, amikor hozzánk felvételizik. Ez nagyon fontos motiváció. Akiben sok kíváncsiság van, nyitott a szellemi kalandokra és valóban tanulékony, az jól fogja érezni magát Pannonhalmán.

Fontos az is, hogy valamilyen spirituális tapasztalat, vagy legalább -nyitottság legyen a családban. Úgy látom, ha valaki csak a várható jó érettségi-felvételi eredmények reményében jön, és a kereszténységgel eddig sohasem találkozott, annak nem könnyű tájékozódnia nálunk.

Azután mi szeretjük annyira felnőttként kezelni a fiúkat, amennyire csak lehet. Ez sok felelősséggel jár, és nagy önállóságot követel a diákjainktól, úgyhogy a szabadság szeretetére, némi érettségre és egy adag bátorságra is szüksége lesz annak, aki jól akarja érezni magát itt...

Civilizált prefektusok

Az iskola értékrendjében hogyan jelenik meg a kereszténység? Mi kell (vagy kellene) ahhoz, hogy egy diák ne csak a tudásban és ismeretekben, hanem hitében is gyarapodjék?

Mikor Titusz atya lett az igazgató, a közös munka kezdetén a prefektusokkal az iskola értékeiről beszélgettünk. Arra jutottunk, hogy iskolánk legnagyobb értéke, hogy diákjaink bevezetést nyernek a felnőtt keresztény életbe.

A legfontosabb szerepe – azt hiszem – ezen a téren is a hiteles mintának és az érvényes kérdéseknek van.

Ahhoz, hogy a diák a hitében is gyarapodjék, elsősorban arra van szüksége, hogy a prefektusai, tanárai – bencések vagy civilek – úgy éljék meg hitüket, hogy azt ő észlelhesse és mérlegre tehesse. Nem gondolnám, hogy a tökéletesség látszatát kellene keltenünk... Inkább annak van hatása, ha a felnőtt önismeretében, mindennapi viselkedésében, emberi kapcsolataiban, munkájához való viszonyában kitapintható valamiféle lelkeség formáló hatása.

Persze, nagy hiba lenne, ha azt várnánk, hogy a diákjaink másoljanak minket. Én azt hiszem, hogy még a vonzó példánál is alapvetőbb feltétele a felnőtté, felnőtt kereszténnyé válásnak, hogy engedjük a gyerekeknek, hogy feltegyék a saját kérdéseiket, és a keresésükben erősítsük meg őket. A fiatalok ugyanakkor manapság mintha mindennél jobban kívánnák a biztonságot, és mindenféle késznek tűnő választ készségesen elfogadnak, ha az gyors és komplikációmentes eredményeket ígér – úgyhogy a saját kérdéseiket nem is olyan könnyű előcsalogatni belőlük.

Mint vezető, hogy látod, mire van szüksége leginkább a kollégáidnak? Amellett persze, hogy igyekszik tisztességesen megfizetni a munkájukat, mi az, amivel az intézmény legtöbbet tehet – vagy tehetne – értük?

Azért ezt az iskolát – a felnőttek oldalán – bencés szerzetesekre találták ki. Rendkívüli életformát élő emberekre. Egy bencés prefektus helyét két világi veszi át, de a prefektusság és a pannonhalmi tanárság így is nagyon kimerítő munka marad. Azt is előre bocsátanám, hogy ezen a területen nagyon sok tennivaló (talán a munka nagyobb része) van még hátra.

Én azt hiszem, az intézmény elsősorban azt teheti meg a munkatársakért, hogy emberi környezetet teremtsen számukra. Ebben benne van egyfelől a kiszámítható élet lehetősége, elegendő szabad idő, a pihenés, regenerálódás, testi-lelki-szellemi felfrissülés lehetősége. Másfelől az emberi viszonyok rendezettsége, a nyílt kommunikáció, a célok és feladatok világossága; a tárgyilagos és építő szándékú visszajelzés, a szakmai továbbfejlődés lehetősége, az eredményes és magas színvonalú munka elismerése, a közösen végzett munka tapasztalata. Végül annak valamiféle közösségi formája, hogy tanáraink, prefektusaink (a civilek is) iskolai munkájukat valamiféle spiritualitás megvalósulásaként élhessék meg.

Ha hirtelen felajánlanák, hogy egy ötletet megvalósíthatod az iskolában (és megteremtenék a hozzá szükséges emberi és anyagi feltételeket is), mit kérnél?

Az álmaim? Eltérési engedélyt kérnék a minisztériumtól. Egyfajta ötosztályos képzést nagyon izgalmasnak találnék. Az első évben a törvényben meghatározotthoz képest az idegen nyelv mellett nagyobb hangsúlyt fektetnék a matematikai és anyanyelvi alapozásra, és negyedik pillérként lelkeségi és közösségi bevezetőt is a másik három mellé tennék. Erre az alapra azután két, kreativitást és önállóságot fejlesztő programot építenék, az egyiket a matematikai készségekkel és természettudományos érdeklődéssel, a másikat az inkább nyelvi és szociális készségekkel érkező gyerekek számára. Az egyik a hagyományosan magas színvonalú matematikai, fizikai, biológiai képzésünk folytatója lenne, a másik a magyar, történelem, művészetek, zene, dráma összehangolt tantervére épülne. Persze az engedélyen kívül sok időre és pénzre is szükség lenne a tanterv kidolgozásához, és az újfajta iskola marketingjét is alaposan fel kellene építeni. Az anyagiakat nem tudom, ki ajánlhatná fel, de ötlet és kreativitás elég lenne hozzá a tanári karunkban...

Fejlődési pályán

Pannonhalmi Ösztöndíj Program..

Régi tervünk és adósságunk, hogy anyagilag tudjuk támogatni diákjainkat, ill. családjaikat. Az ösztöndíjrendszer kialakítását az is indokolta, hogy gimnáziumunk az utóbbi években „drága” iskola lett. A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Kollégiumban egy diák ellátása körülbelül 1,2 millió forintba került 2008-ban. Ebből 800 ezer Ft-ot fedez csak az állami normatíva. A különbözet Pannonhalma sajátságos helyzete miatt adódik: a hétnapos kollégiumi ellátás és a prefektusok nagy száma „kilóg” az államilag támogatott kollégiumi rendszerből, ahol hétvégén hazajárnak a diákok, és 80 főre esik egy kollégiumi nevelő. A fennmaradó 400 ezer Ft kigazdálkodása az utóbbi időben egyre nagyobb terhet rótt a szülőkre és a fenntartó Főapátságra.

Ennek enyhítésre hívtuk életre a Pannonhalmi Ösztöndíj Programot, amelynek három fő alkotóeleme van: a kétféle **ösztöndíj** – **tanulmányi és szociális** –, amely keveseket érint, és pályázni kell mindkettőre, valamint a **szociális támogatás**, amely a jelenlegi diákság zömét érinti, és nem igényel külön pályázatot.

A pályázatokat egy, az igazgatóból, a gazdasági vezetőből, az érintett prefektusokból és szaktanárokból álló **kuratórium** bírálja el. A rendszer működtetésére ösztöndíjalapot kívánunk létrehozni.

A **tanulmányi ösztöndíj** célja elsősorban a *tehetséggondozás*, a kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő diákok támogatása. Nem pusztán a „jó tanulók” teljesítményét szeretnénk ezzel elismerni, hanem azokat a diákjainkat szeretnénk támogatni, akik különlegesen tehetségesek valamiben, és ezt a tehetségüket kamatoztatják, „kiviszik” a falakon túlra is. A pályázóknak ugyanakkor közösségi életben is példát kell mutatniuk. Reményeink szerint a tanulmányi ösztöndíj nem csak a díjazottakat, hanem társaikat is további kimagasló eredményre sarkallja majd.

- 4,2 átlag feletti 9-12. évfolyamos diákok pályázhatnak.
- Pontrendszer:
 - tanulmányi eredmény (10%),
 - versenyeredmény (60% – regionális/országos, egyéni/csapat, tanulmányi/sport)
 - közösségi élet (30% – tanári-prefektusi ajánlás, önértékelés).
- Az év végén kiosztott ösztöndíj összege legalább 40.000,- Ft/fő. A díjazottak száma az éves ösztöndíjalap függvénye.

A **szociális támogatás** célja azoknak az átlagos jövedelmű családoknak támogatása, amelyek a tanítási költségnek csak egy részét tudják vállalni. Ez a jelenlegi diákság mintegy 50 %-át teszi ki.

- A szülők év elején maguk döntenek arról, mennyit tudnak vállalni a 400 ezer Ft-os éves tanítási költségből, a fennmaradó összeg automatikus támogatáskérésnek számít.
- A támogatás összegének felső határa 250 ezer Ft.

A **szociális ösztöndíj** célja a leginkább rászoruló diákok családjainak támogatása. Azoknak a kérvénye kerül ide, akik 400 ezer Ft-os tanítási költségből 250 ezer Ft felett kérnek támogatást.

- A szülők kérvényezik a tanév elején egy erre rendszeresített pályázati űrlapon.
- Az ösztöndíj összege akár a 400 ezer Ft-ig is terjedhet.

Egy igazán szemét ügy a gimnáziumban...

A civil prefektusok közül többen lent lakunk „a faluban”. Talán nem minden öregdiák tudja, hogy Pannonhalma 2000 óta városi rangra emelkedett. Én a magam részéről gyalog járok a Váraljáról, a lépcsőkön, az erdőn keresztül. Napjában többször is megteszem az utat, és mindig feltölt, kikapcsol a természet közelsége. A feketerigók lökdösődve zörgetik az avart, a mókások a fejem felett hajkurásszák egymást. Néha átsétál előttem két-három őz. Jó ez a kis magányos gyaloglás: kell ennyi idő felkészülni a fiúkra, hazafelé pedig „elbúcsúzni tőlük”, otthagyni őket – nem csak fizikailag.

Az utat persze a prefektusokon és a többi vári dolgozón kívül más is használja, ez jócskán meglátszik a folyton gyűlő szemétdarabokon. Mindegyik szemét szúr, hiszen jól ismerem minden egyes bokrárt, ágát, fűcsomóját az útnak. Nos, valahogy innen ered részvételem az iskola szemétszedő akcióinak szervezésében.

Tokodi Péter egykori kollégánk nevéhez fűződik a PET-palack-gyűjtés beindítása a kollégiumban. Sikertelen beszerezni egy palackzsugorító készüléket, melynek az lett a következménye, hogy sok lelkes diák szabadidejét nem kímélve izzadt a szűk, levegőtlen helységben a térfogatcsökkentő művelet végzése közben. (Persze a büntetésüket itt töltő diákok jóval kevesebb lelkesedéssel izzadtak...) Az első szemétygyűjtő délutánt Boros Zoltán prefektustársammal szerveztük meg az Apátság közvetlen környezetében, 2008 februárjában.

Nem sokkal ezután az iskola gazdasági vezetője, Polgári István talált egy pályázatot „Légy a jövőd gazdája” címmel, melyet az Oktatásért Közalapítvány írt ki az Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával. A környezet szépítésére lehetett pályázni, és sikerült félmillió forintot elnyernünk az iskola szemétygyűjtő-szemléletformáló tematikus programjainak támogatására, és a szelektív szemétygyűjtés fejlesztésére. A diákönkormányzat legaktívabb bizottsága, a Környezetvédelmi Bizottság ugyanis már az előző évben megszervezte a hálókban a szelektív hulladékgyűjtést, és egy év alatt 1020 kg PET-palackot (21 m³, kb. 33000 db!), kb. 300 kg papírt és 25 kg alumíniumot sikerült elkülöníteniük.

A pályázaton nyert összeg egyik feléből tehát a hálók, folyosók és osztálytermek bútorzatához illeszkedő masszív, tartós, beépített többedényes kukákat terveztünk, és részben készítettünk, ugyanis a végső összeszerelésben, a helyszíni beállításához minden osztályból kértük néhány diák segítségét.

A pályázat másik részében megdupláztuk a szemétygyűjtések számát, és vetélkedővé, illetve komplex programsorozattá fejlesztettük azokat. Volt témába vágó mozi (Leonardo DiCaprio és Az utolsó óra) és előadás (Jávor Benedek Ph '90 az ökológiai fenntarthatóságról) is.

Az őszi és tavaszi szemétygyűjtő délutánon az iskola több, mint negyven diákja vett részt, háromfős csapatokat alkotva. Többen persze mindkét alkalmon részt vettek. A csapatok nemes versengés keretében gyűjtötték a szemetet: keresték a „leggusztalanabb szemetet” (több éves használt pelenka győzött), a legextrémebb szemetet (egy 60-as évekbeli rádió vitte el a pálmát); próbálták súlyra és légköbméterre is minél többet behordani az Apátság szemétygyűjtő udvarába, melyből a kreatív versenyben a monostor épülő biomassza-erőművének vezérlőjét kellett megalkotniuk. A versenyben pluszpont járt az előre lefotózott és plakátokon körözött szemetekért. Az összteljesítmény imponáló: 735,8 kg szeméttől szabadították meg a Boldogasszony kápolna környékét, az Arborétumot, az Alsó várkört, a környező erdőket és sétányokat.

Reméljük, hogy a résztvevőknek ezen nyereményeken, és a minden résztvevőt megillető továbbalvást biztosító utalványon túl valóban fontos, hogy tisztább környezetben éljenek. Ha másért nem, hát azért, hogy a prefektusaik feltöltődve, kisimult arccal érkezhessenek meg közéjük...

Világot lát(t)unk

Melkben jártunk

Idén a Melk-Pannonhalma testvériskolai kapcsolat fennállásának 23. esztendejében márciusban látogatott el egy 30 fős diákcsoport Melkbe, hogy ott egyrészt némettudását kamatoztassa, másrészt az osztrák-magyar barátságot erősítse. Három korosztály (IX.X., XI.-esek) képviselte a pannonthalmi gimnáziumot, velünk utazott Sztulik Balázs tanár úr és Juhász-Laczik Albin atya is. Melki fogadónk Wilfried atya volt, a melki perjel, aki már sok éve ötletesen szervezi az összejöveteleket. Elszállásolásunk az apátsági vendégházban volt, szép szobákban, mindegyikben 4-5-en laktunk. A vendégszárnyhoz tartozott egy klubterem is, ahol egy TV, két számítógép és egy önkiszolgáló bár állt rendelkezésünkre. Sok időt töltöttünk ott, rengeteg szabadidőnk volt, kipihenhetjük a sok színes napi programot. Alkalom nyílt hosszabb városnézésre is, de aki ezt nem tette volna meg, az sem maradt volna le róla, hála a gimnázium három diákjának, akik az első napon körbekalauzoltak minket Melk városában. A kisváros sok történelmi emléket rejt, az első közülük a bencés apátság, van egy koncentrációs-tábor emlékmű (KZ) a város szélén, a „Haus am Stein”, mint a város legrégebbi háza, templomok, apró táblák az utcákon, amelyek a 1501-es árvíz állását mutatják, és a szép villanegyed. Első este egy ismerkedős összejövetel volt néhány 6C osztályos lánnyal, azokkal Magyarországról beszélgettünk, kérdésekre válaszolva, felkutatva a két ország hasonlóságait, viszonyát egymáshoz. Délelőttönként bejártunk a tanításra is, széles óraválaszték állt rendelkezésünkre. Egyik délután a Wachau-vidéken fekvő altenburgi apátságba látogattunk el egy-két melki diák kíséretében. Christian apát úr fogadott bennünket, akit már ismertünk, a 2008-as Szent Márton napon volt a vendégünk Pannonhalmán. Megmutatta nekünk az ottani templomot, a könyvtárat, az ásatásokat, köztük egy olyan feltárt területet, ahol eddig turista még nem járhatott. Az apátságban található a különleges „vallások kertje” is, amiről csak hallomásból tudunk, nyáron tart csak nyitva. Másnap délután Wilfried atya a melki apátságot mutatta meg nekünk, láttunk egy érdekes, bencésekről szóló kiállítást, megtekintettük a könyvtárat, amely kisebb, mint a pannonthalmi, és megcsodáltuk a barokk templomot miközben Albin atya rengeteg érdekességgel gazdagította tudásunkat. Egy másik napon a Wachau vidéket jártuk be busszal, mely a világörökség része, útközben sziklás hegycsúcsokra épült várakat és templomokat láttunk, a Duna mentén haladva megcsodálhattuk, micsoda utat tesz meg ez a Duna, amíg Magyarországra nem ér, micsoda sziklaszirtek közt kanyarog, milyen hatalmas hegyeket választ el egymástól. Krems városában álltunk meg pár órára, ahol Wilfried atya vezetett minket körbe a belvárosban, amiről a középkori város jutott az eszünkbe. Ezt elősegítette az, hogy egy óriási kapun kellett besétálni, bár a meglévő régi várfal tövében már egy modern pláza díszelgett. Kis utcácskáiban bandukoltunk, színes boltok és kirakatok nyíltak az utcákra, emellett templomokat, egy piarista rendházat és az angolkisasszonyok iskoláját is láttuk. Egy kis szabadidő után tértünk vissza Melkbe. Aznap este a városban a „Pasta e Pizza” nevű étteremben tartottuk a búcsúvacsorát, ahová néhány 6C-s diák is velünk tartott. Eljött a búcsúzás napja is, reggeli után kivonultunk a buszhoz a kapukon keresztül, amelyek egyikére a következő volt ráírva, mint üzenet a távozóknak: „Ut In Omnibus Glorificetur Deus”, azaz hogy mindenben Isten dicsőíttessék. Majd Melket elhagyva lassan eltűnt a torony a tájban. Úton visszafelé megálltunk Bécsben, ahol közösen sétáltunk egyet a városban és a várban, tiszteletünket tettük a Habsburg császárok és császárnék előtt a Kaisergruftban (Császári kriptá) a kapucinusok temploma alatt. A szabadidőt mindenki saját kedve szerint töltötte el. Remélem a Melk-Pannonhalma kapcsolat egyre csak erősödik az idő folytaival, s minél több diák látogat majd el oda, egyrészt nyelvtanulás céljából, másrészt kulturális ismereteinek bővítése céljából!

Világot lát(t)unk

Hol voltunk? Albengában.

Arra ébredtem, hogy fejem egy hideg ablaküveghez simul és fázom. Odakinn szokatlan táj: az út hatalmas hegyek között, egy folyó mellett vezet. Hol vagyok? A hajnalra alig emlékeztem, pedig határozottan úton voltunk. A hideg után egyből izgalom: Hol vagyok? Ez már Olaszország? Nem, nem... nyugi még csak az Alpok. Lehetetlennek tűnt, hogy mi tényleg Olaszországba megyünk, lehetetlennek, hogy én is itt vagyok.

Mikor behajtottunk az albengai buszállomásra, aránytalanul sok ember várt ránk, kicsit megijedtünk. Minden olyan gyorsan történt: egy kocsiiban ülök, egy lány angolul beszél hozzám. Az első felismerés az volt, hogy hál' istennek értem. A következő pillanatban egy szobában ültem, alkonyat és mégis rengeteg fény... Besötétedett, és már egy pizzériába tartottam, a fogadóm barátaival. Egy igazi olasz pizzéria alapja szerintem a hangerő. Nevettek, mi több, énekeltek egy idegen születésnapos köszöntésére, aki szintén Pievi di Tecoban a pizzériában ünnepelt. Aztán éjszaka egy másik szórakozóhelyen találkozás a többiekkel, az utazástól kókadt arccal fordultunk egymás felé: Hol vagyunk? Kicsit még mindig lehetetlen az egész.

Vasárnap délután egy Albenga melletti kisvárosban, Alassioban találkozott megint a csapat. Ez egy ottani VIP-üdülőhely. Megmutatták nekünk a „sztár-turisták falát”, ahol nem kis örömünkre szolgált, hogy megtaláltuk Puskás névtábláját is.

Hétfőn várt minket az iskola. Bár most ezerszer szívesebben mentünk, tudva, a vendégeket megillető, érdeklődő figyelem övez majd minket. Hétfőre eltűnt az idegenség, látva mennyire nyitottak az olaszok. Az iskolában először az alapító összefirkált szobrával találkoztunk. Talán ez az egyetlen ország, ahol nem ütköztünk meg ezen annyira. Délután jó hangulatban, gyönyörű időben és szinte pólóban érkezünk a Toirano melletti cseppkőbarlanghoz. Genova, a nagyváros, keddre jutott. Egész napos buszozás, beszélgetés, bámészkodás, főleg a horizont felé, ami kinyílt a végtelen tengertől. Így játszanak a tekintettel Olaszországban, beviszik a síkatorok zezugos hangulatába, a kicsit, az emberit keresi a szemünk, és közvetlen utána elveszik a beláthatatlan kékségben, a hatalmasban. Genova minden értelemben nagyváros, bevásárló utcákkal, vásárló tömeggel, turistalátványosságokkal,

nézelődő tömeggel. Páran leültünk fogadóinkkal egy kávézóba és onnan néztük tovább, hogy rohan mindenki valahová. Forró csokit ittak a lányok, a fiúk, vagyis mi, kávé. Nincs tökéletes boldogság, egyikünk valami zöld ízét talált a kávéban, állította, hogy penész. Nevettünk. A lányoknak nem ízlett a forró csoki, de a hangulat miatt megérte.

Szerda volt a komoly nap. Órákat látogattunk az iskolában és a környező múzeumokat. Történelmében és természetében is gazdag világ, és legalább annyira élénk és sokszínű emlékeket őriznek, mint amilyenek maguk az ott élő emberek. Csütörtök, sokak számára a „kedvenc nap” volt. Ekkor voltunk a ventimigliai botanikus kertben, a Villa Hanburyban. Álomvilág: különböző egzotikus növények, a sziklák védelme miatt öt fokkal melegebb hőmérséklet, napfény, tenger. Nem csoda, hogy mindenkiben felmerült: Itt akarok élni! Aztán némi piknik után pillanatok alatt egy szkanderbajnokság kerekedett. Délután San Remo volt soron, ami szintén elkápráztatott minket. Tengerszeretetünkkel némileg megzavartuk a békésen sütkérező nyugdíjasokat, focitunk a parton, és térdig a vízbe gázoltunk. Másnap Borián Bandi rendesen is megmerítkezett a tengerben, mondván, ha már itt vagyunk, nem mehetünk el igazi fürdő nélkül. Emberek jöttek, kabátban, és gratuláltak neki bátorságáért.

Utolsó nap már előkerültek a szokásos utolsó napi érzések: meg kell jegyezni mindent, mindenre emlékezni kell majd. Én attól félttem, hogy annyi impulzus ért, hogy valami biztos el fog maradni mikor mesélek. Gyönyörű reggel volt, és most már nem tűnt aránytalanul soknak a búcsúzó tömeg. Ismét elaludtam a buszon. És mikor felébredtem, már megint az Alpokban voltunk. Kerestem a barátok tekintetét.

Hol voltunk? Albengában. Ez az álmok övezte út tényleg beköltözött valahova az álmok beteljesülésének örök vadászmezőire.

Ph'70

Aki kérdez... Nedeczky Árpád

43 éve ismerjük egymást, hiszen 1966-ban kezdtük pannonthalmi diákéveinket. Sok közös emlék köt össze minket, bár egymástól távol eső területen dolgozunk, de barátságunk azóta is összeköt bennünket. Osztálytársaink közül Te lettél a legismertebb és közjogi értelemben Te jutottál a legmagasabb pozícióba, hiszen az OVB elnöke és az Alkotmánybíróság tagja voltál. Talán kezdjük az elején, hogy kerültél Kupacra?

Szülőfalum, Tét köztisztelőben álló tisztelendője, Albert atya ajánlott Pannonhalmára, ahol püspöki ösztöndíjjal tanulhattam. Talán emlékszel rá, hogy nagyon komoly felvételi vizsgát kellett tennünk, ez életünk első felvételi volt.

Kik voltak számodra a meghatározó tanárok?

Mindenekelőtt Edvin atyát említeném, akit az egyik legigazságosabb tanárnak ismertem meg, imádtam a biológia és kémia óráit, kémiából érettségiztem. Sorolhatnám tovább – sokakat kényszerűségből kihagyva – Félix atya sziporkázó matekóráit, Efrém és Flóris atyák verselemzéseit és memoriterjeit, Brúnó atya hittanóráit, ami sokkal több volt ennél, az örökmosolyú Kilián atya ének- és földrajz óráit. És ne feledkezzünk meg a „főnökről” Gáspár atyáról, akinek első osztálya voltunk, és aki sokunk lelki atyja, barátja ma is. A történelem tiszteletét tőle tanultam. Meggyőződésem, hogy nincs jó iskola szuverén tanáregyeniség nélkül, az oktatás alapvetően tanárfüggő. Kupac, a Várközség egésze is nevelt bennünket. Ezért jó dolog mindig visszatérni ide.

Mit adott útravalóul az iskola?

Erre a kérdésre már 1990-ben „A Kupacról” szóló, a Magyar Nemzetben megjelent visszaemlékezésemben válaszoltam. „Adott tudást, s állandó, nyugtalan készíttetést a tudás megszerzésére. Adott önfegyelmet, s a lelkigyakorlatok segítségével önértékelési, önreflexiós képességet. Adott hitet, rádöbbentett önmagunk világmindenségbeli kicsinységére és nagyságára. Adott emberséget, hogy ne magunkért, hanem használva-segítve éljünk a világban, annak örülve, ha adhatunk. Adott szeretet- és hűségélményt. Megtanított a toleranciára, a megbocsátani tudás nagyvonalúságára. S eközben a kamaszodó test fizikumáról, állóképességéről sem feledkezett meg”. (Gondolom egyetértesz azzal, hogy a reggeli tornákat kihagytuk volna.)

Amikor a dolgozószobádban jártam, a falakon a reformkor nagyjainak képmása tekintett rám. Ilyen sokat jelennek Neked ők?

A reformkor azért érdekel, mert akkor sikerült először összekapcsolni történelmünkben a nemzeti tradíciókat a társadalmi felemelkedéssel és az európai haladással. Széchenyi István gondolatai ma is aktuálisak. A reformkor nagyjai nemzetileg elkötelezett európeárok voltak. Remélem nincs kiveszőben ez az embertípus.

Miért választottad az Alkotmánytant, hiszen ez a tudomány a rendszerváltás előtt egy eléggé marginális terület volt. Ha jól emlékszem, még annyian sem foglalkoztak ezen diszciplínával, ahány tagra szüksége volt az újonnan megalakuló Alkotmánybíróságnak.

Igen, valóban így volt, ezért értékelődtek fel később az alkotmányjogászok. Harmadéves koromban diákköri titkárrá választottak, így szorosabban kapcsolódtam a tanszékhez. Az egyetem befejezése után Schmidt Péter – a későbbi alkotmánybíró – hívott meg a tanszékre, és ott ragadtam a „bűnös városban”. Ma már sokkal nagyobb jelentősége van ennek a tudományágának, így az alkotmányjogászok száma is több. Ezt hivatalból is mondhatom, a Magyar Alkotmányjogászok Egyesületének elnökeként.

Aki válaszol... Kukorelli István

Évtizedek óta tanítod az ifjúságot az ELTÉ-n, úgy kerültél kapcsolatba a mostani politikai elit egy részével. Milyen embereknek ismerted meg őket?

1976 óta főállású munkahelyem az Alkotmányjogi Tanszék. Nagy ajándék az élettől hogy mindig fiatalok között lehettem, és nem csak közhely, hogy legtöbbet a tanítványaimtól tanultam. A kérdés második része gondolom a Bibó István Szakkollégium alapítóira utal, akik az alkotmányos rendszerváltozás éveiben fejezték be egyetemi tanulmányaikat, és lettek azonnal politikusok. Vannak közöttük nagyon tehetséges emberek, és nagyon jó volt a foci csapatuk. Állandóan a Jogtatók csapatát szerették volna legyőzni (néha sikerült), néhány gólt azért vágtam nekik. A vereséget is el kell tudni viselni. Tanulságos egyébként a különböző generációkat összevetni.

Az 1989-90-es években megérintett a politikai szerepvállalás, de aztán félreálltál és a szakmára koncentráltál. Nagy szakmai tudásodnál csak a szerénységed nagyobb, mégis mindenki elismer. Hogyan sikerült ezt elérned?

1989-90-ben nem lehetett otthon maradni, ám a hatalomtól valahogy mindig féltem. Láttam sok nemzedéktársamon, hogy a politikában értelmiségiként viselkednek, a szakmában pedig politikusok, ezt egymástól el kell tudni választani. Közéleti vállalkásaim ellenére soha semmi nem akartam lenni, csak önmagam, és ahogy öregszem, ez egyre inkább így van. Jobban szeretem a katedrát, a könyvtárakat és a civil világot.

A köz szolgálata nemcsak a szűk értelemben vett oktatói és alkotmányjogi munkádat jellemzi. Közéleti nyitottságod és érzékenységed számos kezdeményezés élére állított.

A civil világban ma is jól érzem magam. A bibó-i tízparancsolat szerint a szabadságszerető ember „minden felismert közérdek ügyébe kezdeményezőleg lép fel... minden közügyben meggyőződése szerint vall színt... bízik a közösség erejében, az emberek többségének a tisztességében.” Azokat az ügyeket amiket fontosnak tartottam és felismertem, mindig támogattam. Így például támogattam Pozsgay Imre reformtörekvéseit a népfrontban, alapító tagja voltam a Független Jogász Fórumnak, a Magyar Népfőiskolai Társaságnak, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének. Fontos közügynek tartottam és tartom az alkotmányos alapismeretek oktatását a középiskolában (e célból tankönyvet is írtunk), vagy a fogyasztóvédelem ügyét a mai fogyasztói társadalomban. A Civitas Egyesület és az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület elnökeként próbáltam segíteni a

célok megvalósítását. A szívemhez közelálló két civil szervezet alapításáról sem szeretnék megfeledkezni: ezek a Tétiek Baráti Köre és a Bencés Diákszövetség. Részt vehettem a BDSZ-alapszabály tervezetének előkészítésében – Faber Miklós keresett meg, és hagyta ott a névjegyét az íróasztalom –, az eredeti 1989-ben készült első piszkozati példány a birtokomban van.

Osztálytársaid nagyon büszkék rád, de ebben nagy szerepe van annak, hogy minden közös összejövetelre eljössz, félretéve a sok társadalmi elfoglaltságot és az örökös időhiányodat. Mennyi idő jut a szűk családra ilyen feszített tempó mellett?

Az osztályomra én vagyok büszke, és jó dolog arra gondolni, hogy mindig számíthatunk egymásra az élet nehezebb korszakaiban is. A Szent-Márton Díjat, amelynek átadásán 2004-ben Te is megtiszteltél, a 35 éves találkozókon az osztálynak ajánlottam. Ami az időhiányt illeti, divatos erre hivatkozni. Jó néha megállni és figyelni a csendre. Van egy régi – Szent Benedek regulájából kölcsönzött – jelmondatom idehaza a dolgozó szobám falán: „A tétlenség a lélek ellensége”. A családom mindig megértő volt. A legkisebb gyermekemmel gyakran együtt kapcsolódunk ki, focizunk többek között az Apátok csapata ellen is.

A foci szeretete végigkíséri életedet. A jogtatók csapatával rendszeresen megmérkőztök a qpaci tanárokkal is.

Igen, ez valóban így van. Nem lehet véletlen, hogy az osztály kemény magja, azaz a foci és kosár csapata – amelynek te voltál a csapatkapitánya – a mai napig évente összetart és focizik Bogácson. A Jogtatók csapatával a mai napig rendszeresen turnézunk, így például a tétiekkel, vagy a lendvai öregfiúkkal gyakran megmérkőzünk egymással. Ez a szenvedély 1952 óta tart, a mezemen is vagy az 5-ös vagy az 52-es szám szerepel. Meggyőződésem, a foci pályán mindenki olyan, mint az életben.

Kedves Kukó! Köszönöm a beszélgetést, maradj továbbra is olyan mint eddig, a kedves, szerény, igazi jóbarát, akire mindig számíthatnak az osztálytársak!

Kedves Barátom!

1989.04.28

Telefonon nem tudván elérni, személyesen kerestelek. KORZENISZKY Richárdhoz írtam, eljuttatott hozzád az „Alapszabály” tervezetét. Bölcs segítségére nagyon számítottam a BDSZ újjáalakulása kapcsán. Addig is, míg személyesen találkozhatunk, szívből köszönök neked.
Fakermiből

Életünk

Karácshalvi kapcsolat

2009.03.20 péntek. Záhonyán egy fehér Ikarus lépi át a határt fél tízkor, és továbbindul, hogy átszelje az országot. Úgy néz ki, felénk tart. Pár óra múlva Bajnóczi tanár úr kap egy fülest, amely ezt igazolja. Így aztán minket, körülbelül húsz „beszervezett” pannonhalmi diákot 17:30 körül a kapu elé vezényel, hogy bencés diákokhoz méltó módon fogadjuk a vendégeket, akiknek – most már elmondom, – tényleg Pannonhalmra volt az úticéljuk, mivelhogy ők a kárpátaljai testvériskolák, akik Karácshalváról érkeztek hozzánk huszan, tanáraik kíséretében.

Másnap – hála legyen Benedek atyáknak – később kezdhetjük a napot, és az osztályterem helyett is a bazilikát céloztuk meg, hogy részt vegyünk az ünnepi szentmisén, együtt a karácshalvaiakkal. Amint az később kiderült, volt, aki megijedt az orgonától – ugyanis ők, görög katolikusok nemigen használnak ilyet –, de attól függetlenül tetszett nekik a másfél órás liturgia. Utána megettük a szokásos vasárnapi ebédet, majd bejártuk az egész gimnáziumot. Délután kötetlen séta, majd Egy jó koncert következett. Este hatkor Asztrik atya tartott csendesórát nekik a bencések életéről.

Vasárnap Tihanyban, az apátság melletti kilátóteraszról gyönyörködtünk a balatoni tájban. Richárd atya köszöntött minket a szentmisén. Ebéd után egyik tihanyi diáktársunk édesanyja vezetett körbe minket a templomban és az apátságban. Tihanyból a veszprémi állatkertbe vezetett utunk, ahol sokféle állatot láthattunk és ismerhettünk meg, köztük a pár hetes lámabébit. Pannonhalmára visszaérve nyolctól kilencig különféle csoportjátékokat játszottunk a tornateremben, igen jó hangulatban.

Az új hét első délelőttjét a várkörön belül töltöttük. Kilencor Miksa atya mutatta be a Főkönyvtárat, majd egy rögtönzött idegenvezetéssel mi mutattuk meg kárpátaljai diáktársainknak a „Vár” többi részét. Ezek végeztével, 11:00-tól „kihelyezett” magyar-, matek-, kémia-, földrajz-, tesi- és más órákon vehettek részt, a mi tanóráinkba bekapcsolódva. Este pedig Jákó testvér velük is megosztotta a bazilika megújítási-felújítási terveit. Aznap mindenki nyugodtan feküdt le: másnap továbbalvással!

Az utolsó teljes napon is gazdag volt a program: egész napos kirándulás a Cuha-völgybe! Az ország talán legszebb vasútvonalán Porva-Csesznekig utaztunk, onnan pedig indulhatott a séta, hogy aztán a piros jelzésen a Cuha-völgy végénél Vinyére érkezünk. Ahogy azóta olvastam a Görögtűzben, a karácshalvi iskolaújságban – „A legtöbbet talán ezen a napon nevtünk, mégpedig azon, hogy a tanárok hogyan kelnek át a folyón.” A vinyei Pokol csárdához érve („Ide menj be, ne a mennybe!”) még egy nagyot metáztunk is. Ünnepeles búcsúvacsora zárta a programot.

Úgy gondolom – és nem csak én, hanem mi és kárpátaljai diáktársaink egyaránt – hogy érdemes volt ellátogatniuk hozzánk. Úgy gondolom, hogy érdemes volt a Líceum építésétől fogva építeni ezt a testvériskolai kapcsolatot és ezáltal évről-évre egymáshoz utazni, hiszen így egyrészt mind a két fél olyan tájakra utazhat, ahová még azelőtt sohasem, másrészt mindenki köthetett új barátságokat is.

Kakasi Dávid 9.a

2002-ben indult a kapcsolat. Szent Márton napi-gyűjtés után együtt-építés: iskolát és kapcsolatot. Hét év, tíz találkozás. Először járunk Kárpátalján. Először járnak Magyarországon.

A határon várakozunk egy hajdanvolt birodalomba való belépéshez. A határon várakoznak a hazatérésre. Disznótör, biciklitúra, kápolna-búcsú, Vereckei-hágó vár minket.

Pincészet, Tihany, Miserere, Cuha-völgy várja vendégeinket. Olyan szeretettel fogadnak, úgy érezni, sosem tudjuk eléggé meghálálni.

Érzi ezt a diák is: semmi csillogás, de visszavágyik.

Vendégszeretet, melyet csak kivételes helyeken tapasztalhatunk meg. Nem csak kirándulás, hanem feltöltődés. Együtt reméljük a következő ezer évet.

Bajnóczi Gábor

Életünk

Flóris-kupa

Idén is megrendeztük a Flóris-kupát Pannonhalmán. De mi is az a Flóris-kupa? Flóris atya bencés szerzetes volt Pannonhalmán, aki előszeretettel nézte a gimnázium tanulójának focimeccseit. A tiszteletére – halála után – róla nevezték el a kupát. Ezt kupát a gimnázium 12. évfolyama minden év tavaszán megrendezi, immár több, mint két évtizede. A Flórison, ahogy Pannonhalmán mindenki nevezi, a 12. és a 7. évfolyam kivételével minden osztály válogatottja részt vehet, illetve a tanárok is indulhatnak egy csapattal. A csapatok két csoportba osztva körmérkőzéseket játszanak, majd a csoportok első és második helyezettjei továbbjutnak az elődöntőkbe, melynek győztesei megvívhatják a döntő mérkőzést. A **végso győztes** pedig jelképes nyereményt kap, és nagy tiszteletben részesül az iskola diákjainak körében. Az elmúlt két évben a tanárok (!) nyerték a kupát, így a tisztelet mellett a becsvágy is fűtötte a diákcsoportokat. A mérkőzések bírói szerepét idén is a szervezők töltik be, akik ezzel végleg elbúcsúznak az iskola többi diákjától és a tanároktól. A csoportmérkőzéseket májusban, az elődöntőket június elsején és másodikán játszották. Az este, vacsora után kezdődő mérkőzéseken mindig sok néző és remek hangulat fogadta a csapatokat. A döntőben a 10.A és a 10.B osztály csapott össze: utóbbi 5-2 arányban diadalmaskodott.

Lendvai Dávid és Kéki Richárd

Akikre büszkék vagyunk

Szeretettel gratulálunk, és nagy örömmel számolunk be öregdiákjaink sikeréről: Hortobágyi T. Cirill atya (Ph' 77), a Pannonhalmi Főapátság perjele 2009. február 20-án a Sándor-palotában – 50. születésnapja alkalmából – elnöki emlékérmeket vehetett át Sólyom Lászlótól, a Magyar Köztársaság elnökétől. Toldi Gergely (Ph' 04) a 2008-as European Students Conference (Berlin) rendezvényén, amelyen 40 országból 1200 orvostanhallgató és Ph.D. hallgató vett részt, saját szekciójában (nőgyógyászat) győztes lett, majd a konferencia legjobb előadásáért járó Zondek-díjat is megkapta.

Egyre többször döbbenek rá, milyen fontosak voltak számomra a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban töltött évek, és mennyire meghatározzák későbbi életemet is. 2004-ben érettségiztem Antal atya és Dénesi tanár úr osztályában. A biológia mindig is érdekelt, így a Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Karára felvételiztem. Ez az elhatározás fokozatosan alakult ki bennem, és nem bántam meg, hogy így döntöttem. A felvételi után egy év halasztást kértem, amit külföldön töltöttem. Többek között az angol Douai Abbey és a szentföldi, tabghai bencés monostorokban volt szerencsém dolgozni. Ez az egy év nagyon sok erőt adott a későbbi évekhez is. Az egyetemen az I. sz. Gyermekklinikán kezdtem kutatással foglalkozni, főként különböző betegségek immunológiai hátterével.

A kutatás mellett, amit nagyon élvezek, gyakorlati oldalról a gyermekgyógyászat és a szülészet érdekel. A Peter Cerny Koraszülöttmentő Alapítvány rohamkocsiján végzek önkéntes munkát. A diplomáig még két évem van hátra. Utána olyan munkakörben szeretnék dolgozni, amelyben ötvözni tudom a kutatás és a gyakorlati gyógyító tevékenység iránti elhivatásomat.

50 éves lettem az idén februárban, de a kort nem tartom érdemnek. Ha már kerek évfordulóról kell beszélni, akkor inkább annak örülök, hogy a pannonhalmi gimnáziumi évek és két év katonaság után 30 éve kezdtem a noviciátust, 25 éve tettem örökfogadalmat, továbbá éppen 20 éve vagyok a pannonhalmi bencés gimnáziumnak tanára, és azóta – kevés kivétellel – minden osztályt tanítottam. Az elmúlt húsz

év nagyon gazdag volt itt Pannonhalmán: a gazdasági ügyek felelőseként ott lehettem a pannonhalmi fejlesztéseknél és építkezéseknél (pannonhalmi rekonstrukció, gimnázium felújítása, új turista fogadó, pincészet, apátsági termékek, stb.); perjelként ott voltam nagy eseményeknél (Pannonhalma millenniuma, II. János Pál pápa látogatása, a Világörökség cím elnyerése); magiszterként, lelkipáterként kísérhettem a szerzeteséletben kezdőket, sok volt diákunkat, barátomat... Az elmúlt húsz évben mégis a belső történések a legfontosabbak: a csend, a magány, a küzdelmek, a kétségek, az imádság, a belső béke és bizonyosság..., ezek formáltak szerzetessé. Ha újra kezdeném, ugyanazt tenném, de jobban!

Ballagás '09

Kedves tanáraink, diáktársaink! Kedves szüleink!

Azt gondolom, hogy mikor idejöttünk – ki saját elhatározásából, ki szülei biztatására – alighanem azzal a céllal érkeztünk Pannonhalmára, hogy átalakuljunk ebben a csodák palotájában, amit Bencés Gimnáziumnak hívnak. Itt akartuk megtalálni az örök barátságot, a biztonságot adó közösséget, egységet és szép eszméket. „Itt majd belőlünk fogják varázsolni a jövő elitjét”- gondoltuk. „Megtanulunk néhány varázsigét és mindenkiből vezető értelmiségi válik majd egyik pillanatról a másikra, hiszen már az általános iskolában is mi voltunk a legjobbak.

Aztán kiderült, hogy Pannonhalmán nincsenek varázsigék. Soha nem is voltak. Az iskola adta lehetőségek polcáról mindenki szabadon válogat, de a szolgáltató nem mindig alakítja a kínálatot a vevők igényei szerint. A túlzott várakozások után csalódások következtek. Az iskola nehéz vagy túl könnyű, a tanulásnál kudarcok érnek vagy kevés a kihívás. Nincs rögtön barátod, nem azokkal vagy egy szobában, akiket jó fejnek tartasz. Minden végtelenül tompa és szürke lett. A csoportból nehezen lesz közösség, ha lesz. Sok idő a közösséggé válás, és ez sokak számára egyedülléttel jár. A szürkeségben kezdtünk kibírhatatlanná válni egymás számára, elkezdtük üldözni egymást, csak hogy történjen valami. Aztán megsejtettük: ilyenek vagyunk: gyorsak-lasúak, erősek-gyengék, önérvényesítők és gyámoltalanok, lazák és érzékenyek. Te vagy, én vagyok, mi vagyunk, véletlenül összekeverült gyerekek és egy ezer éves monostor másfélezer éves tradíciói. Ezzel kellett kezdenünk valamit.

Sok mindent kaptunk itt. Elsősorban lehetőséget önmagunk alakítására. Egyik tanárunk azt szokta mondani, hogy Pannonhalmán csak formálódni és deformálódni lehet. Két külön minőségben tölthetjük el a 4-6 évet. Lehet unalomban és tompaságban itt élni. Lehet utálni az osztálytársaidat. Lehet elutasítani mindent, amit adnak, és elzárkózni attól, hogy érvényes kérdéseket tegyél fel magadról. Lehet mindenki veli harcolni, ezért játszani, lehet uszítani. Lehet szenvedni az ittléttől.

De lehetett élvezni is az itt töltött időt. Amikor kicsit próbáltunk alakítani magunkon, megtanultuk elviselni saját magunkat és egymást. Ráébredtünk arra, hogy hol vannak a határaink, és ekkor furcsa módon kinyílt a világ. Észrevettük, hogy örülünk, amikor órán megértünk valamit. Örülünk egy jó beszélgetésnek, örülünk, hogy megértjük egymást.

Azt hiszem a 4 - 6 év alatt mindannyian a valóság sok arcával találkoztunk. Találkoztunk a saját valóságunkkal és a másik valóságával. Megismertük képességeinket és korlátainkat. Tudjuk, hogy miben vagyunk jók, és miben gyengék.

De talán a legfontosabb mégis az, hogy lettek igazi kapcsolataink. Kapcsolataink egymással és Pannonhalmával. Pannonhalmán nem a helyet értem, az épületet, hanem azokat, akik körülvettek bennünket: a tanárokat és a bencés közösséget. Azt a hihetetlen szellemi gazdagságot, kalandot, amit nekünk felkínáltak. Nem azt mondták: vedd el, mert ettől leszel elit, hanem csak annyit, hogy érdemes lenne elolvasnod, elmenned az előadásra, moziba, mert most megismerhetsz valami újat. Csak miraj-tunk múlt, hogy elfogadjuk, vagy elutasítjuk a lehetőséget. 4 - 6 év alatt hétről- hétre döntöttünk: kinyitunk-e egy új ablakot a világra vagy sem. Szabadok voltunk.

Egy csendesórán Mátyás atya azt mondta nekünk: „Higgyétek el, hogy nincs érdekesebb, izgalmasabb, mint a valóság és a másik ember. Csak a valósággal érdemes foglalkozni!” Azt itt eltöltött évek alatt megtudtuk, hogy a valóság riasztó, kaotikus, de sokféleségében mérhetetlenül gazdag. És ebben a sokféleségben meg tudjuk találni saját szabadságunkat.

Kedves diáktársaink! Búcsúzóul azt szeretném kívánni nektek, hogy tudjátok örömeteket lelteni abban, ha megismertek valami újat, és hogy legyenek igazi kapcsolataitok!

A bencés közösségnek köszönjük, hogy vendégeik lehettünk a monostorban az elmúlt évek alatt. Köszönjük tanárainknak, hogy végig segítettek minket, és olyankor is fordulhattunk hozzájuk, amikor ez szabadidejűnkbe került. És legfőképp köszönetet szeretnénk mondani prefektusainknak, akik utat mutattak nekünk, és problémáinkkal bármikor fordulhattunk hozzájuk. És köszönjük szüleinknek, hogy végig mellettünk álltak, és elég bátrak voltak ahhoz, hogy elengedjenek. **Köszönjük!**

Varga Benedek 12.b

Pannonhalma, Isten véled!

XII.A.

Osztályfőnök-prefektus: Boros Zoltán
prefektus: Pállfy-Józsa Kristóf

Alföldi András
 Árokszállási Ádám
 Blaskó Bálint
 Daróczy Gábor
 Égei Márton
 Fejes Péter
 Fónai Dániel
 Hack János
 Heintz Ádám
 Hölgyesi Áron
 Juhász Martin-Blaise
 Kéki Richárd
 Kondora László
 Kovács Lóránt
 Kovács Miklós
 Lamperth Bence
 Lázár Levente
 Lendvai Dávid
 Mohácsi Gábor
 Mózer Donát
 Pirisi Gergely
 Resch Márk
 Roll Kristóf
 Sági Ádám
 Stemler Dániel
 Szécsi András
 Vavrovics Máté
 Veréb Dávid

XII.B.

Osztályfőnök-prefektus: Csértán Károly,
prefektus: Czakó Tibor, Varga Mátyás OSB

Belák Márk
 Bernáth Bence
 Cseh Sándor
 Diénes Zsolt
 Farbaký Tamás
 Fekete Dániel Tivadar
 Grécs Ákos
 Grünceisz László
 Honvéd Péter
 Kiss Norbert

Knáb Tamás
 Lábady Balázs
 Maka Máté
 Marsai Ádám
 Mózer Tamás
 Murányi Bence
 Nagy Péter
 Némethy Miklós
 Ördög Bence Áron
 Pólik Marcell

Radics Ottó
 Rábel Benjámin
 Ribb Péter
 Rodler Márk
 Suba Benedek
 Szabó Ákos
 Szokoly Antal
 Taller Balázs Domonkos
 Tóth László
 Varga Benedek

„Szól az ének búcsúzóra,
 Vén diáknak ballagóra.
 Messze visznek már a léptek.
 Vissza talán sose térek...
 Talán sose térek vissza,
 Szívem a bú borát issza.
 Elszálltak, haj, mind az évek,
 Pannonhalma, Isten véled!”

